407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 1

KÜRD DİPLOMAT

xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

Heydər Əliyev

№ 02 (407) 22-28 Yanvar, Çileya paş, sal 2018

Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet

Rojnama heftename civakî û sîyasî

Qiyməti: Hêjaye: 40 qəpik

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!
Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məsçidləri.
Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev 20 Yanvar şəhidlərinin əziz xatirəsini yad edib

Səh. 4

QANLI YANVAR DEYİL, ŞANLI YANVAR – AZADLIQ DASTANI

Səh. 14

Премьер-министр Курдистана приветствует недавние переговоры Эрбиля и Багдада

Səh. 3

Prezident İlham Əliyev Əhəd Abıyevi təltif etdi

Səh. 7

Şəhidlər

Səh. 16

Парламент Турции оштрафовал курдского депутата за слово “Курдистан”

Səh. 7

20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi laçınlılar tərəfindən anıldı

ABŞ “kürd kartı”nı işə salır ki...
Səh. 8

KNK: Êrîşa li ser Efrînê êrîşa li ser hemû Kurdistanê ye
Səh. 11

ABŞ-ın yeni kürd dövlət planı: Raqqa paytaxt olacaq
Səh. 9

Саудовская Аравия и Турция обеспокоены сближением Ирана с Ираком в нефтяной сфере
Səh. 14

“Rusya, Afrin operasyonundan gerçekten rahatsız”
Səh. 10

Сирия: курды под огнем Турции у Африна, САА с помощью ВКС РФ продвинулась в Алеппо
Səh. 15

Səh. 8

“Kürd məsələsinin həlli Ankara ilə Moskvanın müttəfiq olmasındadır”

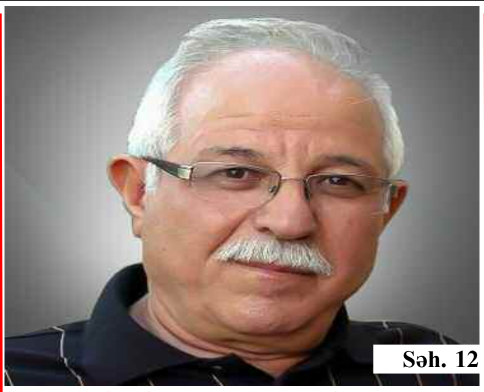
Səh. 12

LI BAŞÛRÊ KURDISTANÊ QIYMETA PIŞTGIRIYA NAVNETEWEYÎ ÇI YE?

Səh. 6

Azadlığa gedən yol

Səh. 7

«20 YANVAR MÜSTƏQİLLİYİMİZİN ŞƏHİDLİK ZİRVƏSİDİR»

Prezident İlham Əliyev 20 Yanvar şəhidlərinin əziz xatirəsini yad edib

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva yanvarın 20-də - Ümumxalq Hüzn Günündə Şəhidlər xiyabanında 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsini yad ediblər.

Qanlı Yanvar hadisələrindən 28 il keçir. 1990-cı il yanvarın 20-si Azərbaycanın müasir tarixinə ən faciəli günlərdən biri, eyni zamanda, xalqımızın qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olub, milli müstəqillik, azadlıq uğrunda mübarizəsinin və yenilməz iradəsinin rəmzinə çevrilib. Təpədən-dırnağadək silahlanmış keçmiş sovet ordusunun cəza tədbirlərinə məruz qalan xalqımız azadlıq əzmini itirməmiş, əksinə, haqq səsini daha ucadan bəyan etmişdi. Düz 28 il əvvəl doğma yurdunun, xalqının azadlığını, şərəf və ləyaqətini hər şeydən uca tutan vətənpərvər Azərbaycan övladları həmin müdhiş gecədə canlarından keçərək şəhidlik zirvəsinə ucaldılar. Sovet qoşunlarının Azərbaycanda törətdiyi qanlı qırğından uzun illər keçməsinə baxmayaraq, xalqımız o dəhşətli günlərin ağrı-acısını unutmur, öz vətəndaşlarına divan tutan sovet imperiyasının o vaxtkı rəhbərlərinə və onların Azərbaycandakı nökərlərinə dərin nifrətini bildirir.

Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları irəli sürən Ermənistanın təcavüzkarlığından və keçmiş SSRİ rəhbərliyinin onlara havadarlığından hiddətlənən, Bakının küçə və meydanlarına çıxaraq buna qəti etirazını bildirən xalq kütlələrinə qarşı sovet ordusunun döyüş hissələrinin yeridilməsi Azərbaycanda misli görünməyən faciəyə səbəb oldu. Milli azadlığı, ölkəsinin ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə qalxan dinc əhaliyə divan tutulması, kütləvi terror nəticəsində yüzlərlə günahsız insanın qətlə yetirilməsi və yaralanması totalitar sovet rejiminin süqutu ərəfəsində onun cinayətkar mahiyyətini bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirdi. Keçmiş sovet dövlətinin hərb maşınının həmin gün Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi vəhşi terror aktı insanlıq əleyhinə törədilən ən ağır cinayətlərdən biri kimi bəşər tarixinə yazıldı. Böyük itkilər, günahsız insanların qətli ilə nəticələnən 20 Yanvar faciəsi mərkəzi hakimiyyət başda olmaqla cinayətkar imperiya rəhbərliyinin Azərbaycana qarşı xəyanətkar siyasətinə dözməyən, azadlığına, müstəqilliyinə can atan xalqımızın həm də mübarizliyini, əyilməzliyini və məğrurluğunu nümayiş etdirdi.

20 Yanvar Azərbaycan xalqının tarixində sadəcə ağrı və acı ilə xatırlanacaq gün deyil. 20 Yanvar Azərbaycan xalqının şan və şərəf günüdür. Xalq həmin gün üstünə şığıyan dəhşətli kabusa, sovet hərbçilərinin qorxunc qaragüruhuna qarşı sinəsini sipər etməyi, özünün mənliyini və mətinliyini nümayiş etdirməyi bacardı. Məhz həmin hadisələr bilavasitə nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan xalqı pozulan hüquqlarının, suverenliyinin bərpa olunması uğrunda savaşmaq əzminə sahibdir.

Təəssüf ki, həm SSRİ, həm də o vaxtkı Azərbaycan rəhbərliyi bu qanlı cinayətin bilavasitə təşkilatçısı və iştirakçısı olduğundan nəinki onun açılması və cinayətkarların məsuliyyətə cəlb olunmasından ötrü tədbirlər görmədi, əksinə bu vəhşiliyi gizlətmək üçün əlindən gələni etdi. 20 Yanvar faciəsindən bir gün sonra ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gedərək xalqımızın kədərini bölüşməsi və qırmızı rejimin ölkəmizdə həyata keçirdiyi qanlı aksiyanı ifşa etməsi o dövrdə xalqımıza bir dayaq, bir təsəlli oldu. Xalq o ağır günlərdə köməksiz olmadığını hiss etdi.

Əlbəttə, ermənilərin fitvası ilə törədilmiş bu cinayət Azərbaycan xalqının iradəsini qıra, azadlıq eşqini söndürə bilmədi. Xalqımız qanı bahasına da olsa istəyinə - azadlıq və müstəqilliyinə qovuşdu və bu nailiyyəti heç vaxt əlindən verməyəcək.

Keçmiş sovet hərb maşınının Azərbaycanda törətdiyi qanlı qırğın mahiyyətinə görə dövlətin öz vətəndaşlarına qarşı tarixdə misli görünməmiş təcavüzü, qətliamı idi. Bu, keçmiş SSRİ və Azərbaycan SSR konstitusiyalarının kobudcasına pozulması, ayaqlar altına atılması idi. Həmin gün keçmiş SSRİ dövləti dinc əhalinin üstünə qoşun yeritməklə BMT Nizamnaməsinə, beynəlxalq hüquq normalarına məhəl qoymamış, iştirakçısı olduğu Mülki və Siyasi Hüquqlar Haqqında Beynəlxalq Paktın bir sıra müddəalarını cinayətkarcasına pozmuşdu.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə qayıdışından sonra - 1994-cü ildə 20 Yanvar hadisələrinə siyasi-hüquqi qiymət verildi və cinayəti törədənlərin adları ictimaiyyətə çatdırıldı. 20 Yanvar - Ümumxalq Hüzn Günü elan edildi.

Azərbaycan xalqı hər il 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsini dərin ehtiramla yad edir.

* * *

Yanvarın 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Qanlı Yanvar faciəsində həlak olanların əziz xatirəsini yad etmək üçün Şəhidlər xiyabanına gəldilər.

Dövlətimizin başçısı "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoydu.

Müdafiə Nazirliyinin əlahiddə nümunəvi hərbi orkestrinin ifasında Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi.

* * *

Dövlət və hökumət rəsmiləri, respublikamızdakı dini icmaların başçıları, xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirləri, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri də şəhidlərin əziz xatirəsini yad etdilər.

* * *

Şəhidlər xiyabanının ziyarət olunması mərasimində Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov və Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev iştirak ediblər.

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Böyük Millət Məclisinin nümayəndə heyətini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Böyük Millət Məclisinin xarici əlaqələr komitəsinin rəhbəri Volkan Bozkırın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Böyük Millət Məclisinin xarici əlaqələr komitəsinin rəhbəri Volkan Bozkır Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. Volkan Bozkır bildirdi ki, Bakıya budəfəki səfərinin məqsədi Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsi ilə birgə keçirilən iclasda iştirak etməkdir. Bir neçə gün sonra ölkəmizdə Qanlı 20 Yanvar hadisələrinin ildönümünün qeyd olunacağını xatırlayan Volkan Bozkır 2018-ci ilin, eyni zamanda, bir neçə əlamətdar hadisələrlə də zəngin olacağını qeyd etdi. Qonaq bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyinin, Qafqaz İslam Ordusunun Bakını erməni işğalından azad etməsinin 100-cü ildönümünün, həmçinin müstəqilliyini yenidən bərpa etdikdən sonra Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini tanıyan ilk dövlətin Türkiyə olmasının 25 illiyinin təntənəli qeyd olunması ilə bağlı bir sıra tədbirlərin həyata keçiriləcəyini bildirdi.

Ötən il ərzində üç dəfə Türkiyəyə səfər etdiyini deyən Prezident İlham Əliyev Türkiyə Respublikası Prezidentinin, Baş nazirinin, həmçinin müxtəlif nazir və millət vəkillərinin Azərbaycana səfərlərinin əhəmiyyətini qeyd etdi, ölkələrimiz arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin daim möhkəmləndiyini, Azərbaycan ilə Türkiyənin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində sıx əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstək nümayiş etdirdiklərini vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı Türkiyə Böyük Millət Məclisinin xarici əlaqələr komitəsinin rəhbəri Volkan Bozkırın Bakıya budəfəki səfərinin də öz növbəsində uğurlu olacağına, parlamentlərarası əlaqələrin Azərbaycan-Türkiyə birliyini və əməkdaşlığını daha da möhkəmləndirəcəyinə əminliyini ifadə etdi. Prezident İlham Əliyev 2018-ci ilin ölkəmizin tarixində önəmli hadisələrlə zəngin bir il olacağına əminliyini bildirdi, Türkiyə ilə Azərbaycanın bu il də böyük layihələr həyata keçirəcəklərini dedi. Prezident İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiyə Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 3

ƏHƏD ABIYEV — 60

Əhəd Mikayıl oğlu Abıyev 1958-ci ilin yanvarın 15-də Masallı rayonunda anadan olmuşdur. Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunun iqtisadiyyat və planlaşdırma fakültəsini və Universitetin hüquq fakültəsini bitirmişdir. Uzun müddət Bakı şəhər İcraiyyə Komitəsində böyük müfəttiş, böyük iqtisadçı, Bakı şəhər İcraiyyə Komitəsində ictimai əsaslarla Xalq Nəzarəti komitəsinin sədri, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətində işçilərin Həmkarlar İttifaqının sədr müavini, 1991-1995-ci illərdə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Əhalinin sosial müdafiəsi və məşğuliyyəti şöbəsinin müdiri vəzifələrində çalışmışdır.

1993-cü ildən Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüdür.

Seçicilərin yüksək etimadı nəticəsində 1995-2000-ci illərdə birinci, 2000-2005-ci illərdə ikinci, 2005-2010-cu illərdə üçüncü çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 15 il müddətində deputatı seçilmişdir.

Əhəd Abıyev ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslərdən kənarda qalmamış, ölkəmizin qanunvericilik bazasının gücləndirilməsində yaxından iştirak etmiş, respublikamızın beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsində, dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsində Milli Məclisin üzvü kimi xüsusi xidmətlər göstərmiş, həmişə seçicilərinin etimadını qazanmışdır.

Parlamentdəki fəaliyyəti dövründə Milli Məclisin Regional məsələlər daimi komissiyasının üzvü, Azərbaycan-Portuqaliya, Azərbaycan-Əlcəzair, Azərbaycan-Hindistan, Azərbaycan-Avstriya parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri, Azərbaycan Respublikası Toponimiya Komissiyasının üzvü olmuşdur. Milli Məclisin deputatı kimi 68 xarici ölkədə rəsmi səfərlərdə olmuşdur. Azərbaycan Kikboksinq Fed-

erasiyasının Birinci vitse-prezidentidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 23 fevral 2011-ci il tarixli Sərəncamı ilə Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsinə təyin edilmişdir. Hal-hazırda həmin vəzifədə çalışır.

Ailəlidir. İki övladı var.

Əhəd Abıyevin əməyi Dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 12 yanvar 2018-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatının fəal iştirakına və yüksək peşəkarlığına görə Əhəd Abıyev II dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" Ordeni ilə təltif olunmuşdur.

Əhəd Abıyevi anadan olmasının 60 illik yubileyi, "Vətənə xidmətə görə" Ordeni ilə təltif olunması münasibətilə təbrik edir, ömrünün ən gözəl çağında möhkəm cansağlığı, çoxşaxəli dövləti fəaliyyətində yeni-yeni uğurlar arzulayırıq.

Əminik ki, bundan sonra da Yeni Azərbaycan Partiyasının fəal üzvü, ictimai-siyasi dövlət xadimi kimi müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmlənməsi, möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin siyasətinin dəstəklənməsi yolunda səylərinizi əsirgəməyəcəksiniz.

Dövlətimizin sosial-iqtisadi inkişafını, ölkəmizin qüdrətlənməsi, beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması istiqamətində Dövlət Başçımızın rəhbərliyi ilə gələcəkdə də görüləcək işlərdəki fəaliyyətinizdə Sizə nailiyyətlər diləyirik.

Bu gözəl yubileyiniz münasibətilə Sizi bir daha ürəkdən təbrik edir, Sizə sağlam uzun ömür, ailə xoşbəxtliyi və Müstəqil Azərbaycanımızın möhkəmlənməsi naminə yorulmaz ictimai-siyasi fəaliyyətinizdə yeni-yeni uğurlar arzulayırıq.

Elmar VÜQARLI,
"Daşkəsən" qəzetinin baş redaktoru, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü

"Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərində tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi və təbliği" layihəsinin icrası Laçın rayonunda da həyata keçirilmişdir

Laçın rayon sakinlərinin daha sıx məskunlaşdıqları Ağcabədi rayonunun Taxtakörpü qəsəbəsində - Laçın rayonunun Şamkənd kənd uşaq musiqi məktəbində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Yaradıcı Gənclərə Dəstək" İctimai Birliyi tərəfindən "Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərində tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi və təbliği" layihəsinin icrası məqsədilə tədbirin keçirilməsi təmin olunmuşdur.

Ərazidəki ümumtəhsil məktəblərinin müəllim və yuxarı sinif şagirdlərinin iştirak etdiyi tədbiri giriş sözü ilə açan Laçın Rayon Gənclər və İdman idarəsinin rəisi Natiq Mustafayev tarix və mədəniyyət abidələrinin nəsildən-nəslə ötürülən, dəyəri heç nə ilə ölçülməsi mümkün olmayan, həmin xalqın qeyri-maddi mədəni irsi olduğunu bildirmişdir. Eyni zamanda bildirmişdir ki, ermənilər işğal etdikləri ərazilərdə abidələri məhv etməklə yanaşı 3000-dən çox abidə üzərində daş divar yazıları, bədii nümunələr dəyişdirilərək erməniləşdirilməyə məruz qalmışdır. Məhz bu səbəbdən işğal altında qalan milli-mədəni dəyərlərimizin öyrənilməsi və mühafizəsinin təşkili günümüzün həlli vacib olan ən aktual məsələlərindən biridir.

"Yaradıcı Gənclərə Dəstək" İctimai Birliyinin təlimçisi Rasim Başirov Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərində tarix və mədəniyyət abidələrinin keçmişi və bugünkü vəziyyəti ilə bağlı çıxış edərək bildirmişdir ki, dünyanın ən qədim xalqlarından biri olan Azərbaycan xalqı özünün maddi-mədəniyyət abidələri ilə bütün dünyada tanınmışdır. SSRİ hakimiyyəti illərində Azərbaycan ərazilərində daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin aşkar edilməsi, qeydiyyatı və mühafizə edilməsi işləri səthi aparıldığından Azərbaycanda xeyli sayda tarix və mədəniyyət abidələri qeydiyyatdan kənarda qalmış, abidələrin pasportlaşdırılması işləri isə ümumiyyətlə aparılmamışdır. Bu isə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində özünü daha qabarıq şəkildə büruzə verir. Natiq eyni zamanda bildirmişdir ki, məqsədimiz əzəli tarixi yurdumuz olan Qarabağın, o cümlədən qədim insan məskəni olan Laçın rayonu haqqında daş dövründən bu günə qədər mövcud olan tarixi abidələrin tarixini və onların sonrakı taleyi haqqında məlumatları gənclərə çatdırmaqla yanaşı, bu abidələrin mühafizəsi məqsədilə beynəlxalq təşkilatlar qarşısında məsələ qaldırmaq və onların diqqətini bu məsələyə yönəltməklə bu abidələrin qorunmasına nail olmaqdır. Eyni zamanda o, bildirmişdir ki, tarix və mədəniyyət abidələrinin məhv edilməsi bir xalqın milli varlığının yer üzündən silinməsinə bərabər olan bir hadisədir.

Tədbirdə iştirak edən Laçın Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsi müdirinin müavini - dini qurumlarla işin təşkilatçısı Cabir Əvəzzadə Azərbaycan Respublikasının dövlətçilik tarixinə, milli-mənəvi, eyni zamanda maddi-mənəvi dəyərlərinə əsası Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan diqqət və qayğının məhz bu gün Ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən davam etdirildiyini bildirmiş, bu mövzuda tədbirin ərazisi işğal olunmuş bir rayonun məktəbliləri ilə keçirilməsinin çox təqdirəlayiq bir hal olduğunu bildirmişdir. Natiq eyni zamanda bildirmişdir ki, ermənilərin işğal etdikləri ərazilərdə Azərbaycanın tarixini məqsədli şəkildə məhv etməsi, yer adlarını və toponimləri dəyişdirməsi, mədəni dəyərlərimizi qarət etməsi Azərbaycan dövlətinə rəqəmlərlə hesablanması mümkün olmayan zərər vurmuşdur. İşğal olunmuş ərazilərdə tarixi abidələrin mühafizəsi və qorunması məqsədlə dövlətimiz tərəfindən mütəmadi işlər aparılır, aidiyyəti beynəlxalq təşkilatlar qarşısında daima məsələlər qaldırılır.

Tədbirdə çıxış edən digər natiqlər də ermənilərin tarix və mədəniyyət abidələrimizə qarşı törətdikləri vandalizm hərəkətlərini pisləyərək, bildirmişlər ki, bu gün Azərbaycanın güclü ordusu var. Azərbaycan ordusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qədim yurd yerlərini düşmənlərdən azad edəcək və tarixi abidələrimizə sahib çıxacaq.

Tədbirin sonunda iştirakçılara bukletlər və sertifikatlar təqdim olunmuşdur.

Prezident İlham Əliyev Əhəd Abıyevi təltif etdi

Prezident İlham Əliyev Əhəd Abıyevin 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda deyilir:

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə Əhəd Mikayıl oğlu Abıyev 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilsin.

Ordudan təxris olunan gənclərin qarşılanma mərasimi keçirildi

Tərtər Rayon Heydər Əliyev Mərkəzində rayon icra hakimiyyəti Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rayon şöbəsi ilə birlikdə hərbi xidmətdən tərxis olmuş gənclərin qarşılanma mərasimi keçirmişdir.

Əvvəlcə gənclər Ulu Öndərin Mərkəzi Meydanda ucaldılmış abidəsi önünə gül-çiçək dəstələri qoymuş sonra Heydər Əliyev Mərkəzində Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən eksponatlarla tanış olmuşlar. Tədbir "dəyirmi masa" arxasında davam etdirilmişdir.

Mərasimi giriş sözü ilə Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rayon şöbəsinin rəisi İslam Məmmədov açaraq gənclərə ordu quruculuğunda görülən işlərdən danışmış, bildirmişdir ki, Azərbaycan Ordusunun güclü maddi-texniki bazası, şəxsi heyəti, yüksək döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığı vardır. Xalqla ordunun birliyi möhkəmdir.

Sonra Qarabağ müharibəsi əlili, Tərtər özünümüdafiə batalyonun sabiq komandiri Pənah Məmmədov, valideyinlər adından Azər Quliyev, hərbi xidmətdən yeni qayıtmış Vüsal Vəlibəyli, gənclərin çağırışaqədər hazırlıq müəllimi Telman Həsənov çıxış edərək hərbi xidmətdə əsgərlərə göstərilən diqqət və qayğıdan söhbət açdılar.

Tədbirdə iştirak edən rayon icra hakimiyyətinin başçısının birinci müavini Ramiz Şabanov gəncləri salamlayaraq onların valdeyinlərinə gözaydınlığı verdi. O, ordu quruculuğundan, ölkə rəhbəri tərəfindən bu sahəyə göstərilən diqqət və qayğıdan, 48 km təmas xətti olan Tərtər rayonunun ön cəbhədə yerləşən kəndlərində aparılan tikinti-abadlıq işlərindən, onların sosial problemlərinin həllindən, şəhid ailələrinə, müharibə veteranları və əlillərə göstərilən qayğıdan, onların adlarının əbədiləşdirilərək rayonumuzun küçələrinə verilməsindən, həmin küçələrdə aparılan abadlıq işlərindən, küçələrin girişində adları verilən şəhidlərimizin barelyeflərinin hazırlanıb qoyulmasından danışdı. Onların döyüş fəaliyyətinin gənclərimizə örnək olduğunu vurğuladı.

Sonra xidmətdə fərqlənmiş bir qrup gəncə rayon icra hakimiyyəti və Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Tərtər rayon şöbəsi tərəfindən qiymətli hədiyyələr təqdim olundu.

Samux məktəblərinin istiliklə məsləsi həll edilib

Samux rayonunda məktəblərdən 18-i mərkəzi qazanxana ilə qızdırılır. 3 məktəb elektrik enerjisi, yerdə qalan təhsil ocaqları isə odunla isidilir. Rayon üzrə 35 məktəbdə təhsil alan 9 minə yaxın şagirddən 4 mindən çoxunun istiliklə bağlı çətinliyi olmur. Bu isə dərs prosesinə və davamiyyətə müsbət təsir göstərir. Təhsil şöbəsindən verilən məlumata görə, isidilmə formasından asılı olmayaraq rayondakı bütün məktəblə istiliklə təmin edildiyindən dərslərdə davamiyyətin aşağı düşməsi müşahidə edilmir.

Seyidağa Qasımov şagird: Hamımız dərslərimizə vaxtlı-vaxtında hazırlaşırıq. Havaların soyuq olması baxmayaraq sinif otaqları istidir. Bu səbəbdəndə dərsdən yayınmırıq. Əminə Cəfərova Samux şəhər 2 saylı tam orta məktəbin direktoru: Məktəbimizdə 470 dən artıq şagird təhsil alır. Məktəbimizdə istiliklə bağlı heç bir problem yoxdur. Məktəbimizin binası yeni qurulduğundan ümumi qazanxana sistemi ilə təchiz edilib. Bu sahədə problem olmadığından şagirdlərin dərsə davamiyyəti yaxşıdır. Yüksək səviyyədə də təhsil alırlar.

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 4

Baş redaktordan:

QANLI YANVAR DEYİL, ŞANLI YANVAR – AZADLIQ DASTANI

Hərdən biz ata-babalarımızın nəsihətlərini unuduruq, özü də tez unuduruq. Babam Kürd Musa, ömrünün sonuna-yəni 115 yaşına qədər Qərbi Azərbaycanın Vedibasar əyalətində yaşamışdır. O, hər zaman ermənilərin müxənnət olduqlarından danışardı və bizə tövsiyəsi də o olardı ki, ermənilərə etibar etməyin. Çünki, onlar fürsət düşən kimi, öz pis əməllərini həyata keçirəcəklər.

Mən ona qədər erməni-müsəlman davası görmüşəm. "İtlə yoldaş olanın zopası əlində olmalıdır", deyə bizə nəsihət verərdi.

İllər keçdikcə bu sözlərin müdrikliyinin şahidi olduq. Şovinistlərin fitvası ilə erməni daşnakları Azərbaycanın əzəli yerləri olan Dağlıq Qarabağ torpaqlarının işğalına başladı. Və düz 28 il əvvəl -1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə Azərbaycan xalqının başına gətirilən faciələrin ən dəhşətlisi gətirildi. Vətənin istiqlalı və milli azadlığı uğrunda mübarizəyə qalxan qəlbindəki vətən sevgisindən başqa heç bir silahı olmayan əliyalın, günahsız insanlar, təpədən dırnağa qədər ən müasir silahlarla silahlanmış, azğın erməni daşnaklarının və Sovet imperiyası qoşunlarının amansız vəhşiliyinin qurbanı oldular.

Güllü-çiçəkli Bakımızın qara asvalt yolları, xalqımızın azadlığı uğrunda mübarizəyə qalxan, igid oğlan və qızlarımızın qanı ilə boyandı. Xalqımız öz suverenliyi uğrunda mübarizədə ilk şəhidlərini verdi. Paytaxtın Azadlıq meydanından Şəhidlər Xiyabanına qədər qırmızı qərənfillərlə şəhidlərə misli görünməmiş "çələng" hörüldü, matəm çələngi. Onlar öz ölümləri ilə əbədi ölməzlik qazandılar. Şəhidlər Xiyabanı vətən yolunda canlarını fəda vermiş oğul və qızlarımız üçün əbədi mənzil oldu. Al-qırmızı qərənfillər Şəhidlər Xiyabanının rəmzinə çevrildi. Bünövrəsi qanla qoyulan bir quruluşun sonu, qanla da bitməli idi. Belə ki,1986-cı ildə Alma-Atada qazax xalqının qırğını, 1988-ci ildə Fərqanə hadisələri,1989-cu ilin aprelində Tbilisi qətliyamları, 1990-cı ilin yanvarında Bakıda, 1991-ci ildə Vilnus şəhərində qanlı qırğınlar törədildi. Təəssüf ki, Moskva və Bakıda oturan satqın rəhbərlərin hazırladığı cinayətkar planlar həyata keçirildi.

Bakı əhalisi dəhşətli səhnə ilə üz-üzə qaldı. Sinəsi güllələrdan deşik-deşik olmuş insan cəsədləri ürəkləri göynədir, tükürpədici nalələrin sədası ərşə qalxırdı.

20 Yanvara açılan səhərdə 130-dan artıq şəhid, 700-dən artıq yaralı qana boyandı.

Bu hadisələri gizlətməyə çalışan dövlət rəhbələrinin əksinə olaraq, Moskvada yaşayan və işləyən Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev etiraz əlaməti olaraq Sov.İKP sıralarından çıxması üçün bəyanatla çıxış etdi. Bu, təkcə siyasi partiya üzvünün deyil, uzun müddət Sovet rəhbərlərindən biri olmuş qorxmaz bir şəxsiyyətin cəsarətli hərəkəti idi. Xalq heç vaxt yanılmır, ona görə də gec də olsa qardaş qırğınının vaxtında qarşısının alınması üçün Azərbaycanın xilaskarını Bakıya gətirdi və qısa zamanda yarana biləcək vətəndaş müharibəsinə və hərcmərcliyə son qoyuldu. Xalqımızın, Azərbaycanımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban verənlərə mərkəzi Moskva hökuməti terrorist adı versə də, məhz Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyevin tarixi xidmətidir ki, 20 Yanvar qırğını Ümummilli faciə səviyyəsinə qaldırıldı və ona hüquqi-siyasi qiymət verildi. Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev şəhidlərin ruhunun yad edilməsinə həmişə böyük diqqət yetirərdi. Onun şəxsən şəhidlər üçün abidə kompleksinin tikdirməsinə nəzarət etməsi, xalq tərəfindən xüsusi qiymətləndirilmişdir. Bu, xalqın gələcəyi üçün atılan mühüm bir addım idi.

İnanırıq ki, 20 Yanvar qəhrəmanları heç vaxt unudulmayacaq, Şəhidlər Xiyabanı xalqımızın inanc yeri və ziyarətgahı olmuş və hər zaman olacaqdır. Ancaq təsəlli ondadır ki, Vətənimiz və xalqımız uğrunda tökülən qanın hesabına Azərbaycanımız azad, Vətənimiz müstəqildir. Azərbaycan xalqı öz müdrik Lideri Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqilliyini əldə etmişdir. Xalqımız yaxşı bilir ki, Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev siyasətini inamla davam etdirən hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyev cənabları daxili və xarici siyasəti nəticəsində ölkəmizi öndə gedən ölkələr sırasına çıxarmaqla xalqımızın və vətənimizin qarantı olduğunu əməli işi ilə isbat etmişdi.

TARİX

1990-cı il yanvarın 20-də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü pozmaq cəhdlərinə, keçmiş SSRİ rəhbərliyinin Azərbaycanla bağlı apardığı qərəzli siyasətə, yerli rəhbərliyin xalqımızın mənafeyinə zidd mövqedə durmasına qarşı etiraz əlaməti olaraq küçələrə çıxmış dinc əhaliyə divan tutmaq məqsədilə Bakıya və respublikanın digər rayonlarına sovet hərbi hissələri yeridildi. Dinc əhalinin kütləvi etiraz aksiyalarının ağır hərbi texnikanın köməyi ilə vəhşicəsinə dağıdılması təkcə süquta uğramaqda olan sovet siyasi sisteminin qorunması cəhdi kimi deyil, həm də azərbaycanlıların tarixi torpaqlarından sıxışdırılıb çıxarılması ilə bağlı Çar Rusiyasının əsrlərlə apardığı mənfur siyasətin yeni şəraitdə davamı idi.

20 Yanvar hadisəsi xalqımızın yaddaşına qanlı faciə kimi daxil olsa da, bütövlükdə milli tariximizin ən şanlı və qəhrəmanlıq səhifələrindən birini təşkil edir. Məhz 20 Yanvardan başlayaraq Azərbaycan xalqı SSRİ-nin tərkibində ədaləti bərpa etməyin qeyri-mümkünlüyü və milli haqlarımıza obyektiv yanaşma nümayiş olunacağına öz inamını birdəfəlik itirdi.

Hakimiyyətin mənbəyi sayılan və öz hüquqları uğrunda düşüncəsi, fikri, sözü, həmrəyliyi ilə mübarizəyə qalxmış bir xalq 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə öz zəhmli ordusunun tankları, işıq saçan zəhərli gülləleri, xüsusi təyinatlı hərbi dəstələri, pozuculuq-təxribat işlərini təşkil edən çevik qrupları ilə üzləşdi...

Bakıda fövqəladə vəziyyət tətbiq edilməsinə baxmayaraq, yanvarın 22-də Azərbaycan xalqı şəhidləri ilə vidalaşdı. Paytaxt matəm libası geyinmişdi. Respublikada 3 gün matəm elan olunmuşdu. Azərbaycanın bütün rayonlarında və Bakıda izdihamlı matəm mitinqləri keçirildi.

Bakıda keçirilən matəm mərasimində bir milyondan çox insan iştirak edirdi. Bu, Azərbaycan xalqının azadlıq səsi, haqq, ədalət, demokratiya və müstəqillik uğrunda mübarizə əzmi idi. 20 Yanvar faciəsi törədilən zaman Azərbaycan xalqı ağır iflic vəziyyətinə və informasiya blokadasına salınmışdı, radio, televiziya susdurulmuş, onun enerji bloku silahlı hərbiçilər tərəfindən vəhşicəsinə partladılmış, mətbuatın nəşrinə qadağa qoyulmuşdu. Azərbaycan sakit və ölü bir dənizə bənzəyirdi. Xalq ağır və dəhşətli faciədən xəbərsiz idi. Görünməmiş qəddarlıqla keçirilən cəza tədbirləri nəticəsində heç bir günahı olmayan 133 dinc sakin öldürüldü, 744 nəfər yaralandı, 841 nəfər qanunsuz həbs olundu. Həlak olanların arasında qadınlar, uşaqlar və qocalar olmuşdur.

Bu hadisə sovet rejiminin törətdiyi ən qanlı faciələrdən biri və dinc əhaliyə qarşı yönəlmiş vəhşi bir cinayət hadisəsi idi. Xalqın bu ağır günlərində, yanvarın 21-də Heydər Əliyev Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək, təşkil olunmuş yığıncaqda çıxış edərə, xalqla birgə olduğunu bildirdi, 20 Yanvar faciəsinə siyasi qiymət verdi, onun hüquqa, demokratiyaya, humanizmə zidd olduğunu, mərkəzin və o zamankı respublika rəhbərlərinin günahı üzündən yol verilmiş kobud siyasi səhv olduğunu göstərdi. Bu tarixi çıxışın mətni dünyaya, respublikaya geniş yayıldı. Xalqın qəlbində ümid çırağı yandı.

1993-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra 20 Yanvar faciəsinin baş verməsinin səbəblərinin araşdırılması və onu törədənlərin məsuliyyətə cəlb olunması məsələsi istiqamətində mühüm addımlar atıldı. 20 Yanvar faciəsinin xalqımızın tarixində yeri və rolu, bu faciənin əbədiləşdirilməsi və bütün dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yönündə mühüm işlər görülmüşdür.

Ümummilli liderin 1994-cü il yanvarın 5-də 20 Yanvar faciəsinin 4-cü ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı verdiyi Fərmanda Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə faciəyə tam və əsaslandırılmış siyasi-hüquqi qiymət verilməsi tövsiyə olundu. Milli Məclis 1994-cü il martın 29-da 1990-cı il yanvarın 20-də Bakıda törədilmiş faciəli hadisələr haqqında qərar qəbul etdi. Bununla da Prezident Heydər Əliyevin təşəbbüsü və təkidi nəticəsində 20 Yanvar faciəsinə dövlət səviyyəsində hüquqi-siyasi qiymət verildi.

Bakı şəhərinin ən hündür yerində yerləşən Şəhidlər Xiyabanında Azərbaycanın azadlığı uğrunda mübarizədə şəhid olanların xatirəsinə ucaldılmış möhtəşəm "Əbədi məşəl" abidə-kompleksi də ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə tikilmişdir.

Azərbaycan Prezidentinin 2000-ci il, yanvarın 17-də imzaladığı Fərmanla 1990-cı il 20 Yanvar faciəsi zamanı şəhid olanlara "20 Yanvar Şəhidi" fəxri adı verilmişdir.

Bu gün Azərbaycan xalqı azadlıq uğrunda canlarını qurban edən şəhidlərimizin və cəsur Vətən övladlarının qəhrəmanlıq mübarizəsini çox böyük hörmət və ehtiramla əziz tutur, onların igidliyini yüksək qiymətləndirir.

Şəhidlərimizin qanı bahasına qazanılan müstəqilliyimizi qanımızla və canımızla qorumalı, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin dediyi kimi, onu daimi, əbədi və dönməz etməliyik.

Tahir Süleyman

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 5

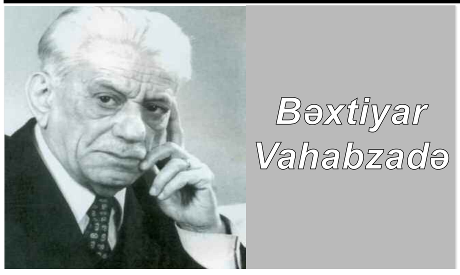

Şəhidlər

Qatil gülləsinə qurban gedirkən,
Gözünü sabaha dikdi Şəhidlər.
Üçrəngli bayrağı öz qanlarıyla,
Vətən torpağına çəkdi Şəhidlər...

Zalım öyünməsin zülümləriylə,
Min bir böhtanıyla, min bir şəriylə.
Həqiqət uğrunda ölümləriylə,
Ölümü kamına çəkdi Şəhidlər...

O şənbə gecəsi, o qətl günü,-
Mümkünə döndərdik çox namümkünü,
Xalqın qəlbindəki qorxu mülkünü,
O gecə dağıdıb söktü Şəhidlər...

Tarixi yaşadıb diləyimizdə,
Bir yumruğa döndük o gecə bizdə.
Yıxıb köləliyi ürəyimizdə
Cəsarət mülkünü tikdi Şəhidlər...

Onlar susdurulan haqqı dindirər,
Qaraca torpağı qiymətləndirər.
Donan vicdanları qeyrətləndirər,
Axı, el qeyrəti çəkdi Şəhidlər...

Bilirik, bu bəla nə ilkdi, nə son,
Ölürkən uğrunda bu Ana yurdun.
Quzu cildindəki o qoca qurdun,
Doğru, düz cildini çəkdi Şəhidlər...

Dözdü hər zillətə, dözdü hər şeyə,
"Dünyada mənimdə haqqım var " ,- deyə
Kütləni xalq edən müqaviləyə,
Qanıyla qolunu çəkdi Şəhidlər...

İnsan insan olur öz hünəriylə.
Millət, millət olur xeyri, şəriylə,
Torpağın bağrına cəsədləriylə,
Azadlıq tumunu əkdi Şəhidlər.
ALLAH bütün Şəhidlərə Rəhmət eləsin...!!!

«20 YANVAR MÜSTƏQİLLİYİMİZİN ŞƏHİDLİK ZİRVƏSİDİR»

20 Yanvar Azərbaycan vətəndaşının yaddaşına müstəqilliyin qazanılması uğrunda mübarizənin zirvəsi kimi əbədi həkk olunmuş bir tarixdir. Məhz bu tarixdə, 1988-ci ildən başlamış xalq hərəkatı özünün kulminasiya nöqtəsinə çatdı və Azərbaycanın yüzlərlə qəhrəman oğulları bu yolda, azadlıq və müstəqillik uğrunda şəhid olaraq gələcək nəsillərə istiqlaliyyət və azadlıq bəxş etdilər.

Bəli, 20 Yanvar gecəsində minlərlə Azərbaycan övladını meydanlara, silahlı rus qəsbkarlarının qarşısına çıxaran qəlblərində gəzdirdikləri doğma torpağın bütövlüyü, toxunulmazlığı və azadlıq arzusu idi. Bu faciə bizə müqəddəs bir and yeri miras qoydu. Doğma Bakımızın Dağüstü parkı kimi tanınan məkan Şəhidlər Xiyabanına döndü.

Azərbaycan xalqı şəhidlik zirvəsinə ucalan oğul və qızlarını hər an hədsiz ehtiramla yad edir və daim yad edəcəkdir. İndi hər bir azərbaycanlı lazım gələn anda 20 Yanvar şəhidlərinin getdiyi şərəfli yolu təkrarlamağa hazırdır. Müstəqil dövlətimizin və dövlətçiliyimizin qarantı da, məhz milli qürurunu, vətəndaşlıq qeyrətini hər şeydən üstün tutan belə oğulların varlığıdır.

Ulu öndər 20 Yanvar hadisələrinə ilk

siyasi qiymət verərək bu faciəni törədənlərin kimliyini dünya ictimaiyyətinə çatdırdı. O ağır günlərdə xalqı ilə həmrəy oldu, xalqın sınmış inamını özünə qaytardı. İnsan üçün ən müqəddəs şəxs onu dünyaya gətirən anadırsa, onu müqəddəsliyə bağlayan vasitə Vətən torpağıdır. Çünki ana öz övladını onun özü üçün də müqəddəs olan Vətən torpağında dünyaya gətirir. Vətən bizim şöhrətimiz, qeyrətimiz, ülviyyətimizdir. İnsan üçün ən ümdə olanı Vətən torpağının azadlığı və toxunulmazlığıdır. Azadlıq heç kimə xoşluqla verilmir. Azadlıq qanla, canla qazanılır, qorunur və gələcək nəsillərə əmanət verilir. Azərbaycan xalqı da əsrlərlə azadlıq uğrunda çarpışmış, istiqlal naminə mübarizə aparmışdır.

Azərbaycan bizə ulu babalarımızın müqəddəs əmanəti, ərmağanıdır. Bu torpağın hər bir qarışı ölüm-dirim çar- pışmalarında şəhid olmuş ata-babalarımızın qanından yoğrulmuşdur. Odur ki, bu gün damarlarında ulu babalarımızın qanı axan hər bir azərbaycanlı torpağını, azadlığını qanları, canları bahasına qorumağa hazırdır. Ulu öndərin layiqli davamçısı, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Azərbaycan ordusunun daha da qüdrətlənməsi, ən müasir döyüş silahları ilə təchiz edilməsi üçün həyata keçirdiyi siyasətin nəticəsidir ki, bu gün Milli Ordumuz düşmənin hər hansı bir təcavüzünə layiqincə cavab verməyə qadirdir.

İnanıram ki, biz, şəhidlərin ruhunu sevindirəcək, onların səpdiyi azadlıq toxumunun cücərtilərini göyərdəcək, Qarabağ torpağını, eləcə də işğal altında olan bütün torpaqlarımızı düşməndən azad edəcək, şəhidlərimizin qisasını alacağıq. Azərbaycanı bir daha dünyaya layiqincə tanıdacağıq.

YATMA OYAN, QALX AYAĞA, MİLLƏT OY

Vətənimiz parçalanıb dağıldı,
Dərd içindən dərd gücərib doğuldu.
Həyatımız başdan- başa nağıldı,
Vətən dağı dərd boxçamdı aman oy,
Bizə yaman qənim oldu zaman oy.

Xocalıdan axan qanlar silinmir,
Cəbrayılım harda qalıb bilinmir,
Qubadlımın Nəbi nəsli görünmür,
Cavanşirim, Qoç Koroğlum, Nəbim oy,
Görən yoxmu, indi belə əmim oy.

Fizuli, Zəngilan, Cəbrayıl hanı,
Görən kim siləcək tökülən qanı.
Ey millət özünü, özünü tanı,
Yatma oyan, qalx ayağa millət oy,
Bəsdi yetər çəkdiyimiz zillət oy.

Ağdamın ağ bəxdi qaraya döndü,
Günahsız Vətənin ocağı söndü,
Qürurlu millətin qüruru sındı,
Alllah, yoxmu bu dərdlərə çaran oy,
Haqsız yara, sının yaran, yaran oy.

Ümüdümüz günü-gündən nazilir,
Kür Araza həsrət-həsrət süzülür.
Heç bilmirəm bu dərd necə dözülür,
Yüz illərlə qan gölündə üzdüy oy,
Axı niyə bu dərdlərə dözdüy oy.

Düşmənlərin niyə başı əzilmir,
Kədər badəsinə sevinc süzülmür,
Dərdin düyçəsindən həsrət çözülmür,
Dərələyzim, çözülməyən düyçəm oy,
Təbrizim oy, Zəngəzurum, Göyçəm oy.

Dərdin xırmanında üyünür dənim,
Dünyanı bürüdü dumanım, çənim.
Celiləm, taftanır şərəfim, mənim,
Dəlidağda elsiz qalan daşam oy,
Qanadları dibdən sınmış quşam oy,
Laçınım oy, Kəbəcərim, Şuşam oy!

20 Yanvar faciəsinin görünməyən tərəfləri

28 il əvvəl Sovet Ordusu azadlıq mübarizəmizi boğmaq üçün Bakıya girdi

Azərbaycan tarixinin ən qanlı səhifələrindən birinin 28-ci il dönümü gəlib çatdı.

Yanvarın 19-da artıq çoxları dəqiq bilirdi ki, Bakı ətrafında cəmləşmiş hərbi qruplaşma hər an hücuma keçə və atəş aça bilər. Çünki, ilk atəş ayın 17-dən 18-nə keçən gecə açılmışdı. Bunun izahını Bakının hərbi komendantı general Sokolov belə vermişdi. "Əmri mən vermişəm, girov götürülə biləcəyimdən qorxduğum üçün". Əslində bu, ordunun hər an silah işlədə biləcəyinin ilk əlaməti idi. Amma həmin günlərdə əsas diqqət buna yox, Mərkəzi Komitənin qarşısındakı mitinqə yönəlmişdi. Yanvarın 19-u səhər yenə mitinq abhavasındaydı. Mərkəzi Komitədə isə nə Primakov, nə Girenko, nə də Vəzirov gözə dəyirdi. Bircə Polyaniçko və bir də içəridə 300-dən artıq rus əsgəri var idi. Etibar Məmmədovun sözlərinə görə, həmin vaxt o özü də bu binada olub və əsgərlərin onun gözü qarşısında atəş nöqtələrini necə tutduqlarını, pəncərələrin qabağında avtomat və pulemyotlar yerləşdirdiyini müşahidə edib. Onda Etibar Məmmədov Mərkəzi Komitənin ikinci katibinə deyib ki, onsuz da Vəzirovu hakimiyyətdən uzuqlaşdırmısız. Çıxıb bunu xalqa elan edin, mitinq də dağılsın. "O zaman Palyaniçko dedi ki, Vəzirov onsuz da gedib. Ancaq biz sizin istəyinizin nəticəsi kimi elan edə bilmərik" – deyə keçmiş AXC İdarə Heyətinin üzvü Etibar Məmmədov bildirib. İşarə verilmişdi. Etibar Məmmədov isə deyir ki, bunu atəş nöqtələrini tutan əsgərlərin mitinqi dağıt-

maq istəyi kimi qiymətləndirdim. O aşağı enib əhalinin artıq hərəkətə yol verməmələrinə nəzarət etməsi üçün milis işçilərini məlumatlandırdığını da deyir. Özü isə telestudiyaya tələsməliydi. Saat 8-də çıxışı vardı.

Televiziyanın enerji bloku saat 19:27 dəqiqədə partladılır. Saat 20-də isə Bakıda fövqəladə vəziyyətin tətbiq olunması haqqında SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı imzalanır. Təbii ki, televiziya öz fəaliyyətin dayandırdığından fərman haqqında əhalini xəbərdar etmək mümkün olmur. Beləliklə, yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə ordu Bakı üzərinə yeriyir. Hərbi qruplaşmanın tərkibinə 295-ci motoatıcı diviziya, 76, 104, və 106-cı qvardiya havadesant diviziyalarının üç polku, xüsusi təyinatlı 22-ci briqada, Qara dəniz donanmasının 882-ci dəniz piyadaları batalyonu, DTK-nın 7-ci idarəsinin "Alfa" qrupu və s. hərbi hissələr daxil idi. SSRİ hərbi birləşmələrinin Bakıya yeridilməsi nəticəsində paytaxtda və respublikanın rayonlarında 131 nəfər öldürülür, 744 nəfər yaralanır. Həlak olanların 124 nəfəri kişi, 7-si qadın, 7-si yetkinlik yaşına çatmamış uşaqlar idi. Sonradan ekspertiza müəyyən edir ki, qoşunlar tərəfindən tətbiq olunmuş MJV - 13 güllələrinin ağırlıq mərkəzi dəyişdirilmiş, bu isə maneəyə toxunarkən güllələrin uçuş istiqaməti dəyişmişdi. Təəssüf ki, 20 yanvar faciəsi dünyanın Mixail Qarbaçova münasibətini dəyişmir. Törətdiyi cinayətə görə beynəlxalq aləm onu qınamır. Əksinə, Buş və Tetçer bu münasibətlə onu təbrik edir. Can verməkdə olan bir ölkənin rəhbərini. İki il sonra Allah onu daha sərt cəzalandıracaq. İmperiya taxtından yerə salacaqdı.

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 6

Azadlığa gedən yol

(poemasından son hissələr)

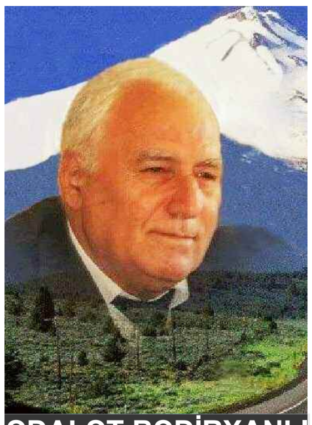

ƏDALƏT BƏDİRXANLI

Bir gün azad yaşamaq!
Yüz illik ömrə dəyər!
Kölə kimi qul olsaq!
Min ömür hədər gedər!

V - hissə
Müqəddəs and yerimiz

Yanvar ayıdır həmən,
Qar ələyir dünəndən.
Neçə illər keçibdi,
O dəhşətli gecədən.
Yenidən doğan səhər,
Şəfəq saçırdı hərdən.
Baba donub qalmışdı,
Baxırdı pəncərədən.
Xatırlayaraq ötən,
Qanlı gecəni həmən.
Elə bil yatmamışdı,
Axşamdan səhərəcən.
Bayırda qar yağırdı,
Yağdıqca çoxalırdı.
Uşaqlar da bu qarla,
Qartopu oynayırdı.
Hər il olduğu kimi,
Faciə gecəsini,
Xatırlayaraq baba,
Səslədi nəvəsini.
Asta tutub əlindən,
Dedi:- oğlum, gəl gedək,
Uyuyan şəhidlərin,
Biz də keçək önündən.
Bu gün qanlı yanvarın,
Anım mərasimidir.
Hamı ziyarət üçün,
Oradan keçməlidir.
Hər il neçə min nəfər
Əlində qərənfillər,
Yad eyləyir onları,
Orda uyuyanları.
Qanlı Yanvar zamanı,
Axan şəhidlər qanı,
Hər damla bir qərənfil,
Bürümüşdü hər yanı.
Bilirsənmi, ay oğul,
Elə həmin o gündən,
Ad gününə aparmır,
Kimsə pay qərənfildən.
Hər insan qərənfili,
Bir damla qan sanırdı.
Hər məzarda qərənfil,
Bir də şəhid yatırdı.
Qərənfillər həmin gün,
Yağış kimi yağırdı.
Bir vətəndaş bunları,
Bax belə ağlayırdı:
* * *
Sol əlində qərənfil,
Sanki layla çalırdı.
Sağ əlində bir qələm,
Dizi üstə yazırdı.
* * *
Yağdın damla-damla,
sən yana-yana,
Canlı buludlardan,
al qərənfilim.
Düzüldün xalı tək
sən Xiyabana,
Hər biri bir damla,
qan qərənfilim!

Bir amal yolunda
gedənlərimə,
Əbədi yaşayan
ölənlərimə,
Təkcə sən pay
oldun şəhidlərimə,
Nə ağ, nə də sarı,
al qərənfilim!

Ağlayan ağladı,
göz yaşı axdı,
Nalələr, şivənlər,
göylərə qalxdı.
Heç kim kor olmadı,
baxdı, hey baxdı,
Bircə sən kor oldun,
al qərənfilim!

Çatışmır imkanın
çöldə bitəsən,
Özün bir nazənin,
nazlı çiçəksən,
İndi ayaq altda
səpələnmisən,
Ellərin göz yaşı,
al qərənfilim!

Hamı ayaq üstə
keçir önündən,
Yox-yox, qərənfillər
tutub əlindən.
Əyilməz qəddini
əyir belindən,
Şəhidlər önündə,
al qərənfilim!

Dərdimiz dərindir,
dəryadan dərin,
Sayı məlum deyil
heç şəhidlərin.
Vətəni ağlayan
azərilərin,
Köksündən göz yaşın,
sil qərənfilim!

Sən ana əlində
gedirsən hara,
Rəngi al-qırmızı,
ey bəxti qara?!
Ana öz oğlunu
tapşırıb ora,
Sinəsi çal-çarpaz,
dağ qərənfilim!
* * *
Gedək biz də gül alaq,
Ancaq al qərənfillər.
Orda yatan şəhidlər
Yalnız onu sevirlər.
* * *
Bir dəstə gül aldılar,
Şəhərə yollandılar.
İzdiham çox möhtəşəm,
Axışırdı adamlar.
Cərgədə məktəblilər,
Bir anda tələbələr.
Əllərində qərənfil
Bütün ali məktəblər.
Əsgərlər, generallar,
Əksər ali qurumlar,
Neçə nənə, babalar,
Həm də çoxlu qonaqlar.
Dövlətin rəhbərləri,
Ölkə səfirlikləri.
Qolunda çələkləri,
Qarabağ əlilləri.
Qoşulub izdihama,
Çatdılar xiyabana.
Sıralandı cərgələr,
Düzüldülər yan-yana.
Dəstə-dəstə keçdilər,
Dualar söylədilər.
Hər məzara qərənfil
Qoyaraq baş əydilər.
Neçə-neçə cavanlar,
Üzü nurlu qocalar,
On üç yaşlı uşaqlar,
Yan-yana yatırdılar.
Qara daşda simalar,
Üstündə adları var.
Bir şəhidin yatdığı,
Naməlum məzar da var.
Azadlıq istəyənlər,
Canın fəda edənlər,
Qərənfildən pay alıb,
Uyuyurdu şəhidlər.
Tam ziyarət etdilər,
Son məzara yetdilər.
Elə bil danışırdı,
Daşlardakı şəkillər.
Abidəyə çatdılar,
Bir anlıq dayandılar.
Elə bu an Xəzərdə,
Gəmilər fit çaldılar.
Burada yanan məşəl,
Fasiləsiz yanırdı.
Məşəlin yanmağında,
Hər şey xatırlanırdı.
Xatirətək duracaq,
Bu ucalan göydələn.
Yaddaşlarda qalacaq,
Şəhid əzəmətiynən.
Yaranan bu Xiyaban,
Xatırlanır hər zaman.
Bütün Bakı görsənir,
Şəhidlərin yanından.
Rəhmətlik ulu öndər,
Qonaqları gətirər,
Həm ziyarət edərdi,
Həm də sözün deyərdi.
Göstərərdi xalqının,
Günahsız qurbanların.
Anladardı bir daha,
Azadlığın yolların.
Səfirlər bu arada,
Sırayla düzülərdi.
Hamı bir-bir babaya,
Hüzürhaxlıq edərdi.
Bil ki, Heydər babanın,
Tarixdə öz yeri var.
Onun haqq əməlləri,
Qaldı bizə yadigar.
Qanı axıdılanlar,
Şəhid yatan bu dağın,
Özləri boyadılar,
Azərbaycan bayrağın.
* * *
Bir tarix yaratdılar,
Yazdılar bu daşlara.
Azad bir yol açdılar,
Yerində qalanlara.
* * *
Nəvə tutub babanın,
Titrəyən əllərindən,
Soruşdu nə bilirsən,
Burdakı şəhidlərdən?
Bu sualı eşidən,
Baba duruxdu həmən.
Danışmağa başladı,
Olanları əzəldən.
* * *
Deyirlər ki, şəhidlik
Əl çatmayan zirvədir!
Torpaq -onun uğrunda
Ölən varsa, Vətəndir!

VI-cü hissə
"Qanlı yanvar"

Bu gecə o gecədir,
Qanlı döyüş meydanı!
Orda olan insanlar,
Unutmayır, o anı!
O dəhşətli tankların,
Zirehli maşınların,
Qarşısına çıxdılar,
Meydanlarda qalanlar!
Əli yalın insanlar,
Küçələrdə qalanlar,
Əllərin qızdırmağa,
Ocaq da yandırdılar!
Xalq etiraz edirdi,
Fikrini bildirirdi.
Xalqın azadlıq səsi,
Rusa sərf eləmirdi.
Düşmən deyirdi ancaq,
Qırılsa da bütün xalq.
Bu torpaq yağlı tikə,
Azadlıq olmayacaq.
Neçə yüz min xüsusi,
Qoşun da gətirdilər!
Hətta dəniz tərəfdən,
Şəhərə yeritdilər.
Küçələri tutdular,
Yolları bağladılar,
Əlləri silahlılar,
Şəhəri dondurdular!
Mətbəələr bağlandı,
Qəzet çapı dayandı,
Radio, telekanallar,
Susduruldu,qapandı
Donduruldu mətbuat,
Səpələndi camaat!
Keçirtdi küçələrdə,
Məlumatsız bir həyat.
Azadlıq istəyənlər,
Bir araya gəldilər.
"Azadlıq" radiosun,
Ümid yeri seçdilər.
Hər xəbər başlayanda,
Koroğlu çalınırdı.
Əsər səslənən kimi,
Hamı əl qaldırırdı.
* * *
Üzeyir bəy bu qədər,
Yazıb, bəsləyib əsər.
Mənim üçün o andan,
Koroğludur şah əsər!
* * *
Sanki doğurdu günəş,
Çalınanda bu əsər.
Bu səsdən yetisirdi
Vətən üçün şəhidlər!
Mən canlı şahidiyəm,
O müdhiş gecələrin.
Bu bir sınaq anıydı,
Şəhidlik sevənlərin.
"Azadlıq" radiosu,
Nə varsa şərh edirdi.
Mirzə Xəzər dünyaya
Tez-tez xəbər verirdi.
Heç kim inanmırdı ki,
Qoşun hücum edəcək,
Dövlət öz vətəndaşın,
Avtomatla biçəcək.
Xalq geri çəkilmədi,
Getmədi heç bir yana.
"Vətən"," torpaq" deyərək,
Qıydılar şirin cana.
Təpədən dırnağacan,
Silahlanmış dəstələr.
Silahsız adamları,
Yerində öldürdülər.
İnsanları əzdilər,
Çoxunu gizlətdilər.
Qan içənlər cəsədin-
Çoxunu vermədilər!
* * *
Məktəbli partasında,
Alim arabasında,
Atəşlə susduruldu,
Çoxu öz komasında!
* * *
Ağ bayraq qaldırıldı,
Düşmən buna baxmadı.
Haray-həşir, qışqırıq,
Məhəl qoyan olmadı!
Hamı qalmışdı darda,
Yardım maşınları da.
Yaralı daşınırdı,
Güllələr yağışında.
Tanınmaz oldu şəhər,
Küçələrdə cəsədlər!
Hətta xəstəxanada,
İşığı söndürdülər.
Planı əvvəlcədən,
Hazırlamışdı düşmən.
Nəzarətə almışdı,
Şəhəri hər tərəfdən.
Hərbiçi generallar,
Məxvi plan cızdılar.
Şəhərin mərkəzində,
Qərərgah yaratdılar.
Studiyanı tutdular,
Bloku partlatdılar.
Şəhərin insan kimi,
Ürəyini yardılar.
* * *
Allah, gör bu nə işdi,
Bu nə bəla, gəlişdi?!
Yetmiş il qardaş olan,
Simasını dəyişdi!
* * *
Əmr verdi Qarbaçov,
Bakıya gəldi Yazov.
Hərbiləşdi vəziyyət!
Mer qoyuldu Tiqunov.
Tapşırıqlar verildi,
Yeni plan seçildi,
Küçələrə zirehli,
Texnika yeridildi.
Hər yanda qara xəbər,
Hər küçədə cəsədlər...
Millət donub qalmışdı,
Başsız qalmışdı şəhər.
Hamı kədər içində,
Al qərənfil əlində,
Meydana axışırdı,
Bakının kəndləri də.
Ağır idi dərdimiz,
Yox idi rəhbərimiz.
Yükün altına girdi,
Allahşükür, Şeyximiz!
Şeyximiz, Bakatini,
Yazovu da danladı.
O qədər danladı ki ,
Deməyə söz qalmadı!
Dedi: Yazığım gəlir,
Siz insan deyilsiniz!
O böyük siyasətin
Özünüz düşmənisiz!
Böyük bir namə yazdı,
Göndərdi Qarbaçova.
Bir gün sən də, inşaallah,
Gedəcəksən torpağa.
Günahsız şəhid qanı,
Bir millətin qanıdır!
Bu tarixi cinayət,
Sənin ayağındadır!
Bu namə, bir bəyanat,
Xalqımın cavabıdır!
Ey əli qanlı cəllad!
Bəs vicdanın hardadır?!
Məlumdur niyyətiniz,
Dünya bilir kimsiniz!
Tək bizə yox, çoxuna,
Cəllad kəsilmisiniz!
* * *
Düşmən hey çalışırdı,
Şeyxi də aldatmağa.
İslamçılıq sözünü,
Salmışdı ortalığa.
Şeyx düşmənin hiyləsin
Əvvəlcədən bilirdi.
Rədd edib təklifləri,
Çox sərt cavab verirdi.
Kəskin nifrət, qəzəblə,
Şərt kəsdi düşmən ilə.
Dedilər: Şərti söylə!
Dedi: -Budur məsələ:
Qan tökən sizinkidir!
Ölənlər bizimkidir!
Cinayət sizinkidir!
Şəhidlər bizimkidir!
Bilirsiz nə gündəyik?!
Biz matəm içindəyik!
Günahsız şəhidləri,
Torpağa verməliyik!
Sizə budur şərtimiz,
Ya çıxıb getməlisiz,
Ya da dediklərimə,
Tam əməl etməlisiz!
Bir dənə də əsgərin,
Bizə yaxın gəlməsin!
Qırx gün matəm olacaq!
Gözə də görünməsin!
Elin din adamları,
Ziyalı insanları,
Gəldi Şeyxin yanına,
Dayaq oldular ona.
Bu izdihamda nələr,
Göz yaşları,qəm,kədər.
Milyonların əlində
Ancaq al qərənfillər.
Bu matəmin kədəri,
Bürümüşdü şəhəri.
Yola salırdı hamı,
Günahsız, şəhidləri.
Ağsaqqallar cəmləndi,
Dağüstü parka gəldi.
Hamı bir nəfər kimi,
Bax bu yeri bəyəndi.
Məzarlığa baxdılar,
Birgə qərarlaşdılar.
Hamı gəldi meydana,
Bir yerə yığışdılar.
Tabutlar gətirildi,
Azadlıq meydanına.
Al qərənfil səpildi
Hər şəhidin yoluna.
Düzüldü cənazələr,
Bir-birinin yanına.
Dualar söylədilər,
Şəhidlərin ruhuna.
Şeyx özü də ağladı,
Nitqi yarıda qaldı.
Silərək göz yaşların,
Fikrini tamamladı.
Qəlbi qana boyandı,
Torpağın da, daşın da.
Şəhidlik bir zirvədir,
Fərqi yoxdur yaşın da!
Kimsə deyən olmadı,
Mənə dəymədi güllə.
Çünki, hamı dayandı,
Üz-üzəydi ölümlə.
Tabutlar qaldırıldı,
Karvan yola salındı.
Bir başa cənazələr,
Bax buraya daşındı.
* * *
Azadlıq meydanından,
Dağüstü parka qədər,
Bir kimsə ayrılmadan,
Gəldilər bura qədər.
* * *
Şəhidlər basdırıldı,
Torpağa tapşırıldı!
Şəhidlər xiyabanı,
Burada yaradıldı!
Qanlı yanvar zamanı,
Axan şəhidlər qanı,
Azadlığa çıxardı,
O qan Azərbaycanı!..
* * *

EPİLOQ:

Neçə nəğmə yarandı,
Anaların dilində!
Heykəllər sıralandı,
Heykəltəraş əlində!
Çox şairlər yazdılar,
Əsərlər yaratdılar!
Hətda əsərlərinə,
Göz yaşı da qatdılar!
Hər il yanvar ayında,
Fərqli naxış sayında,
Gül xalçalar toxundu,
Hər şəhidin yanında.
Qərənfildən ilmələr,
Hər ilmədə bax nələr.
Bu qədər al qərənfil,
Hər yanı bəzədilər.
İlk dəfə şəkil çəkən,
Ən balaca körpələr,
Albomunu açarkən,
Al qərənfil çəkirlər.

Son...

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 7

İradə Gülməmmədova 20 Yanvar şəhidlərinin ailələri və faciə zamanı əlil olmuş rayon sakinləri ilə görüşüb

Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü ilə hər il olduğu kimi bu ildə, Abşeron RİH-də 20 Yanvar – Ümumxalq Hüzn Günü münasibətilə 20 Yanvar şəhidlərinin ailə üzvləri və əlilləri ilə görüş keçirilib. Öncə 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının, Azərbaycanın suverenliyi uğrunda həlak olanların xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Toplantıda çıxış edən Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı xanım İradə Gülməmmədova qeyd edib ki, bu faciə xalqımızın qan yaddaşında əbədi həkk olunub. Keçmiş Sovet ordusu qarşısına silahsız, əliyalın çıxaraq canlarından keçən 20 Yanvar şəhidləri müasir tariximizin qəhramanları olublar:

"Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev hər zaman 20 Yanvar faciəsi zamanı şəhid olanların ailələri, əlil olmuş vətəndaşlarımıza diqqət və qayğısını əsirgəməyib. Onun səyləri ilə faciə qurbanlarının ailələri və 20 Yanvar əlilləri dövlət tərəfindən hər cür diqqət və qayğı ilə əhatə olunublar".

Ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən ölkəmizin azadlığı və müstəqilliyi uğrunda şəhid olmuş və sağlamlığını itirmiş şəxslərə qayğının hər zaman diqqət mərkəzində olduğu, onlara verilən təqaüd və müavinətlərin artırıldığı və bu artımın gələcəkdə də davam olunacağı qeyd edilib.

Yığıncaqda çıxış edən şəhid ailələri üzvləri və əlillər onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə və rayon rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər. Görüşdə həmçinin şəhid ailələri və 20 Yanvar əlillərinin məişət qayğıları və problemləri ilə maraqlanılıb, bir çox sualların həlli ilə bağlı müvafiq qurumlara tapşırıqlar verilib. Tədbirin sonunda RİH tərəfindən şəhid ailələri və əlillərə maddi yardım göstərilib.

20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi laçınlılar tərəfindən anıldı

20 Yanvar faciəsinin iyirmi səkkizinci ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası rəhbərinin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Tədbirlər Planına uyğun olaraq, Laçın Rayon İcra Hakimiyyətində tərtib edilmiş tədbirlər planına əsasən 1990-cı il 20 Yanvar tarixinin Azərbaycanın suverenliyi, istiqlaliyyəti və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizənin rəmzi kimi qeyd edilməsi ilə əlaqədar rayonun idarə və müəssisələrində, kənd icra nümayəndəliklərində anım mərasimləri keçirilməsi təşkil edilmiş, Taxtakörpü qəsəbəsində "Şəhidlərin xatirə kompleksi" ətrafında təmizlik və abadlıq işləri aparılmış, rayonun bütün tədris müəssisələrində yanvarın 19-da Qanlı Yanvar faciəsinə həsr edilmiş xüsusi dərsin keçilməsi təmin olunmuşdur. Həmçinin Rayon İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə 20 yanvar 2018-ci il tarixdə qəsəbədəki Şəhidlərin xatirə kompleksi qarşısında geniş ümumrayon tədbiri keçirilmişdir. Mərasimdə faciə qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunmuş, şəhidlərin ruhuna dualar oxunmuş, Şəhidlərin xatirə kompleksi önünə Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Aqil Nəzərli tərəfindən əklil qoyulmaqla ictimaiyyət nümayəndələri və çoxsaylı rayon sakinləri tərəfindən abidə ziyarət olunaraq tər qərənfillər düzülmüş, sonda rayon məktəblilərinin 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı hazırladığı ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş olunmuşdur. Eyni zamanda tədbirlər planına uyğun olaraq 20 yanvar günü matəm əlaməti olaraq kənd və qəsəbələrdə, rayonun bütün idarələr və müəssisələrində dövlət bayraqları endirilmiş, gün ərzində qəsəbə ərazisində matəm musiqisi səsləndirilməklə, saat 12:00-da rayon sakinlərinin müvəqqəti məskunlaşdıqları ərazilərdə şəhidlərin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi və avtomobillərdən səs siqnallarının verilməsi təmin olunmuşdur.

20 Yanvar şəhidləri yad edildi

Tərtər rayonunda 20 yanvar faciəsinin şəhidlərinin xatirəsinə həsr olunmuş tədbir Şəhidlərin xatirəsinə ucaldılmış abidənin önündən başlandı. Tərtər Cümə məscidinin axundu Sadiq Cəfərov şəhidlərin ruhuna dua oxudu. Tərtərlilər abidənin önünə gül-çiçək dəstələri qoydular.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə 20 yanvar faciəsinə həsr olunmuş məktəblilərin əl işlərindən ibarət sərgiyə baxdılar. Sonra tədbir rayon Gənclər Mərkəzində davam etdirildi. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov məruzə ilə çıxış etdi. Rayon rəhbəri bildirdi ki, Azərbaycan xalqının tarixinə Qanlı Yanvar faciəsi kimi daxil olmuş 1990-cı il 20 Yanvar hadisələrindən 28 il keçir. Keçmiş sovet dövlətinin hərb maşınının həmin gün Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi vəhşi terror aktı insanlığa qarşı törədilmiş ən ağır cinayətlərdən biri kimi bəşər tarixində qara səhifə olaraq qalacaqdır. Milli azadlığı, ölkəsinin ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə qalxmış dinc əhaliyə divan tutulması, kütləvi terror nəticəsində yüzlərlə günahsız insanın qətlə yetirilməsi və yaralanması totalitar sovet rejiminin süqutu ərəfəsində onun cinayətkar mahiyyətini bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirdi.

Sovet Ordusunun böyük kontingentinin, xüsusi təyinatlı bölmələrin və daxili qoşunların Bakıya yeridilməsi xüsusi qəddarlıq və görünməmiş vəhşiliklə müşayiət edildi. Kommunist diktaturası Çexoslovakiyaya, Macarıstana, Əfqanıstana qarşı həyata keçirdiyi hərbi müdaxiləni hətta o zamankı Sovet İttifaqının müttəfiq respublikalarından biri olan Azərbaycanda da təkrarlamaqdan çəkinmədi. Həmin vaxt Azərbaycan qonşu Ermənistanın da təcavüzünə məruz qalmışdı. Belə bir şəraitdə sovet rəhbərliyi nəinki münaqişənin qarşısını almaq üçün qəti tədbirlər görməmiş, əksinə, Azərbaycana yeridilən ordu hissələrinin tərkibinə Stavropol, Krasnodar və Rostovdan səfərbərliyə alınan erməni əsgər və zabitləri, sovet hərbi hissələrində xidmət edən ermənilər, hətta erməni kursantlar da daxil edilmişdi.

Bakıya yeridilmiş qoşun kontingentinə, - bəzi məlumata görə, onun sayı 60 min nəfərə çatırdı, - "döyüş tapşırığını" yerinə yetirmək üçün möhkəm psixoloji hazırlıq keçmişdilər.

Mixail Qorbaçov başda olmaqla sovet imperiyasının rəhbərliyi Bakıda "rus və erməni kartından" məharətlə istifadə etdi.

Tanklar və BTR-lər Bakı küçələrində qarşılarına çıxan hər şeyi əzir, hərbçilər hər yanı amansız atəşə tuturdular. İnsanlar nəinki küçələrdə, hətta avtobusda gedərkən, öz mənzillərində oturduqları yerdə güllələrə tuş gəlirdilər. Yaralıları aparmağa gələn "təcili yardım" maşınlarını və tibb işçilərini də atəşə tuturdular. Bir neçə gün ərzində 137 nəfər öldürüldü, 700-dək yaralandı, 800-dən çox adam qanunsuz həbs edildi.

Xalq o günlərdə böyük bir həqiqəti - həqiqi liderin meydanda olmamasını da bütün mahiyyəti ilə dərk etdi. O müdhiş günlərdə Heydər Əliyevin- qüdrətli liderin yoxluğu günün ən böyük həqiqəti kimi dərk olundu. 20 Yanvar günündə xalqının səsinə hər kəsdən əvvəl səs verən də Heydər Əliyev oldu. Ümummilli liderimiz Moskvada xüsusi nəzarət altında ola-ola, özünün və ailə üzvlərinin həyatını açıq təhlükə qarşısında qoyaraq, hadisələrdən dərhal sonra, 1990-cı il yanvarın 21-də oğlu, silahdaşı, o çətin günlərdə atasını bir an belə tək qoymayan İlham Əliyevlə birlikdə ölkəmizin Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gəldi, təcavüzə kəskin etirazını bildirdi, faciəni törədənləri, şəxsən M.S.Qorbaçovu kəskin ittiham etdi, qoşunların Bakıdan çıxarılmasını tələb etdi. SSRİ-nin hələ hökm sürdüyü bir vaxtda onu və başçısını paytaxtın özündə tənqid etmək, sözün əsl mənasında, böyük hünər və cəsarət tələb edirdi. Ulu öndər Heydər Əliyev və oğlu İlham Əliyev bununla, hər şeydən əvvəl Vətən, xalq qarşısında vətəndaşlıq və milli mövqelərini nümayiş etdirdilər... Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin 1990-cı il 21 yanvar tarixli bəyanatı həm də faciəyə verilən ilk siyasi qiymət idi – özü də İmperiyanın mərkəzində, Moskvada...

Ulu öndər Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra bu məsələ yenidən gündəmə gəldi, 20 yanvar hadisələrini lazımınca qiymətləndirmək yolunda ciddi addımlar atıldı. 1990-cı il noyabrın 21-də böyük siyasi xadim Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı tarixi qərar qəbul etdi.

..."20 Yanvar faciəsinin 4-cü ildönümünün keçirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidenti Heydər Əliyevin 5 yanvar 1994-cü il tarixli fərmanı ilə Milli Məclisə 20 Yanvar hadisələrinə tam siyasi-hüquqi qiymət verilməsi tövsiyə olundu... Milli Məclisdə müzakirələrin yekunu olaraq 1994-cü il martın 29-da "1990-cı il yanvarın 20-də Bakıda törədilmiş faciəli hadisələr haqqında" qərar qəbul edildi. Qərarda, 1990-cı ilin qanlı 20 Yanvar faciəsinə dövlət səviyyəsində tam siyasi-hüquqi qiymət verildi, faciənin günahkarlarının adları açıq şəkildə bəyan edildi...

Rayon rəhbəri qeyd etdi ki, Bakının ən yüksək nöqtələrindən birində hər bir azərbaycanlı üçün müqəddəs and yerinə çevrilmiş bir yer var. Bu, 20 Yanvar qurbanlarının və Ermənistanın hərbi təcavüzünə qarşı döyüşlərdə həlak olanların dəfn edildiyi Şəhidlər xiyabanıdır. Hər il yanvarın 20-də minlərlə insan Vətənin azadlığı və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş Azərbaycan oğul və qızlarının əziz xatirəsini ehtiramla yad etmək üçün buranı ziyarət edir.

Tədbirdə Tərtər özünümüdafiə batalyonunun sabiq qərərgah rəisi Pənah Məmmədov, YAP Tərtər Rayon Təşkilatının məsləhətçisi Eldar Əsədov, tarix-diyarşünaslıq muzeyinin direktor əvəzi Aybəniz Məmmədova və 20 yanvar faciəsinə həsr olunmuş inşa yazı müsabiqəsinin qalibi, şəhər 2 saylı məktəb-liseyin X sinif şagirdi Fidan Həsənzadə çıxış etdilər.

20 yanvar şəhidlərinə həsr olunmuş inşa yazı musabiqəsinin qaliblərinə rayon Gənclər və İdman İdarəsi tərəfindən diplomlar təqdim edildi.

Sonra tədbir iştirakçıları rayon mədəniyyət mərkəzinin özfəaliyyət kollektivinin hazırladığı "Əsarətin son gecəsi" kompozisiyaya baxdılar.

Saat 12:00-da rayon ərazisində şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 8

Samux rayonunda "20 Yanvar-Azadlığa gedən yolun zirvəsi" devizi altında tədbir təşkil olundu

Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ,Gənclər və İdman İdarəsinin təşkilatçılığı , Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Samux rayon bölməsinin , Qarabağ Müharibəsi Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin iştirakçılığı ilə Alabaşlı qəsəbə tam orta məktəbdə 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı "20 Yanvar-Azadlığa gedən yolun zirvəsi" devizi altında tədbir təşkil olundu. Tədbir 20 Yanvar Şəhidlərinin əziz xatirəsinin 1 dəqiqəlik sükutla yad edilməsi və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin ifası ilə başlandı. Tədbiri açıq elan edən

Gənclər və İdman İdarəsinin rəis müavini Rasim İmamquliyev 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı geniş çıxış etdi. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Samux rayon bölməsinin nümayəndəsi Rüstəm Xudiyev, Qarabağ Müharibəsi Əlilləri Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin rəhbəri Mirzəməd Orucov və başqa çıxış edənlər öz çıxışlarında qeyd etdi ki, 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə Bakı şəhərinə və Azərbaycanın bir neçə rayonuna keçmiş Sovet İttifaqının qoşun hissələri fövqəladə vəziyyət elan edilmədən yeridilmiş, dinc əhaliyə divan tutulmuş, yüzlərlə insan qətlə yetirilmiş, yaralanmış, itkin düşmüşdür. Sovet ordusunun, xüsusi təyinatlı dəstələrin və daxili qoşunların iri kontingentinin Bakını zəbt etməsi xüsusi qəddarlıq və misli görünməmiş vəhşiliklərlə müşayiət edildi. Fövqəladə vəziyyətin tətbiqi əhaliyə elan olunanadək hərbi qulluqçular 82 nəfəri amansızcasına qətlə yetirmiş, 20 nəfəri ölümcül yaralamışlar. fövqəladə vəziyyət elan edildikdən sonra yanvarın 20-də və sonrakı günlərdə Bakı şəhərində 21 nəfər öldürülmüşdür. Fövqəladə vəziyyətin elan olunmadığı rayonlarda — yanvarın 25-də Neftçalada və yanvarın 26-da Lənkəranda daha 8 nəfər qətlə yetirilmişdir. Beləliklə, qoşunların qanunsuz yeridilməsi nəticəsində Bakıda və respublika rayonlarında 131 nəfər öldürülmüş, 744 nəfər yaralanmış, 841 nəfər qanunsuz həbs olunmuşdur. hərbi qulluqçular tərəfindən 200 ev və mənzil, 80 avtomaşın, o cümlədən təcili yardım maşınları, yandırıcı güllələrin törətdiyi yanğın nəticəsində dövlət əmlakı və şəxsi əmlak məhv edilmişdir . Həlak olanların arasında qadınlar, uşaqlar və qocalar, həmçinin təcili yardım işçiləri və milis nəfərləri olduğunu qeyd etmişdir. Sonda 20 yanvar hadisələrinin , xalqımıza qarşı törədilmiş bu amansız cinayət və ədalətsizliyin bütün dünyaya çatdırılması üçün hər il dahada geniş təbliğ olunacağı vurğulandı. Tədbir sonda bədii kompazisiya ilə davam etdi, şagirdlər 20 yanvar hadisələri ilə bağlı şeirlər dedilər və videoçarx nümayiş olundu. Allah Şəhidlərimizə rəhmət eləsin.

Sabunçu rayonunda "20 Yanvar – Müstəqilliyə gedən yol" adlı tədbir keçirildi

Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə "20 Yanvar – Müstəqilliyə gedən yol" adlı tədbir keçirildi. Tədbirdə Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Vəliyev, Sabunçu RİH başçısının I müavini Güloğlan Məmmədov və müavin Rəna Fərəcova, Milli Məclisin üzvü Dilarə Cəbrayılova, YAP Sabunçu Rayon Təşkilatının sədri Mehriban Abasquliyeva, Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin rəis müavini, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin baş məsləhətçisi Əfqan Abbasov, 20 Yanvar Cəmiyyətinin sədri Rövşən Abbasov, RİHB-nın qəsəbələr üzrə nümayəndələri, bələdiyyə sədrləri və rayonun digər rəhbər işçiləri iştirak etdilər.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başladı. Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Vəliyev çıxış edərək bu günün Azərbaycanın azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə tarixinə qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olduğunu bildirdilər. Daha sonra çıxış edən Milli Məclisin üzvü Dilarə Cəbrayılova, YAP Sabunçu Rayon Təşkilatının sədri Mehriban Abasquliyeva və 20 Yanvar Cəmiyyətinin sədri Rövşən Abbasov həmin faciəli günlərdə öz ölkəsinin, xalqının azadlığını, şərəf və ləyaqətini hər şeydən uca tutan mərd Vətən övladlarının canlarından keçərək şəhidlik zirvəsinə ucaldığını qeyd etdilər. Məhz bunun nəticəsində uzun illərdən bəri arzusunda olduğumuz müstəqilliyə qovuşduq və ölkəmiz suverenlik əldə etdi. Bu qanlı hadisələrdən illər keçsə də, xalqımız o müdhiş gecəni daim xatırlayır, bu faciəni törədənlərə öz dərin nifrətini bildirir.

Şəhidlərin ruhu bir dəqiqəlik sükutla yad edildikdən sonra tədbirin bədii hissəsi 215 nömrəli məktəbin xor qrupunun ifasında Azərbaycan musiqisinin səsləndirilməsi ilə başladı və 252, 311, 72, 94, 271 nömrəli məktəb şagirdlərinin hazırladıqları şeir və musiqilərlə davam etdirildi. Sonda 20 Yanvar şəhidlərinin ailə üzvlərinə ərzaq bağlamaları paylanıldı.

"Kürd məsələsinin həlli Ankara ilə Moskvanın müttəfiq olmasındadır"

"Bu gün ABŞ-ın Suriyada 30 minlik kürd ordusu yaratması Osmanlı dövründən sonrakı Türkiyənin ən böyük təhlükəsidir. Düşünürəm ki, ABŞ o mövqeyindən geri çəkilməyəcək. Çünki

ABŞ bir müddət "kürd kartı"nı əlindən buraxdı və dərhal Rusiya o "kürd kartı"nı öz əlinə keçirdi. İndi isə "kürd kartı" Rusiyanın əlindən çıxıb və ABŞ da yaranmış bu fürsətdən istifadə edib "kürd kartı"nı bütövlükdə öz əlinə keçirmək istəyir". Bunu SİA-ya açıqlamasında Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədoğlu deyib.

Onun sözlərinə görə, Türkiyənin nə deməsindən asılı olmayaraq ABŞ kürdləri silahlandıracaq və onlara siyasi dəstək verəcək: "ABŞ-ın kürdlərə yanaşması eyni ilə ABŞ-ın və NATO-nun ermənilərə yanaşması kimidir. Yəni nə istəyirlərsə verək. Prinsip bundan ibarətdir. Bizim də əsas xəttimiz budur ki, Ermənistan bizdən nə istəyirsə onu əsaslandırsın və müzakirə etmədən onu verəcəyik. İndi də ABŞ kürdlərlə eyni ilə bu prinsiplə rəftar edir. Ona görə də burada çox qəliz vəziyyət yaranır. Belə başa düşürəm ki, Ankaranın yaranmış vəziyyətdən başa çıxması qeyri-mümkündür. Əgər Ankara Rusiya ilə birlikdə iş qura bilsə, Moskva ilə səmimi münasibətlər yarada bilsə bu zaman kürd faktoru neytrallaşdırıla bilər. Bu məsələdə Türkiyə Moskva ilə birlikdə olsa o zaman İran, İraq və Suriyada Ankaraya dəstək verəcək. Çünki ABŞ kürd məsələsini yaradanda, kürdləri silahlandıranda məqsədi tək Türkiyə deyil, həm İraqa, Suriyaya, həm də İrana əlavə problemlər yaratmaq idi. Bu mənada hesab edirəm ki, kürdlərin silahlanmasının qarşısını almaqda ən birinci məsələ Ankara ilə Moskvanın müttəfiqliyinin dərəcəsidir".

sia.az

ABŞ "kürd kartı"nı işə salır ki...

Vaşinqton Suriyada qalmaq üçün "kürd kartı"ndan istifadə edir. Rusiya Elmlər Akademiyası Şərqşünaslıq İnstitutunun mütəxəssisi Sergey Balmasov Vaşinqtonun

Suriya Prezidenti Bəşər Əsədin ölkə daxilində yenidən hakimiyyəti ələ keçirməsinə mane olmağı qarşısına məqsəd qoyduğunu bildirib.

"ABŞ Suriyada İran tərəfdarı qüvvələri zərərsizləşdirmədən Əsədin Suriyada birliyini yenidən davam etdirəcəyini düşünür. Bu səbəbdən də müharibə qabiliyyətini artırmaq və təkmilləşdirmək lazımdır. Çünki sözügedən qüvvələrin son dərəcə geniş bir fəaliyyət sahəsi var və orada uzun müddət qala bilərlər", - Balmasov qeyd edib.

axar.az

Biz nə edəcəyimizi bilmirik

Bu günlərdə redaksiyamıza iki orta yaşlı Gəncə sakinləri 1971-ci il təvvəllüdlü Qurbanov Mirəddin Fəxrəddin oğlu və 1972-ci il təvvəllüdlü Qocayev Ayaz Vaqif oğlu müraciət edərək, düşdükləri iqtisadi çətinliklərindən və işsizliklərindən danışaraq, ailələrinin çətin durumda olduqlarını və bununla ələqədar olaraq köməklik göstərməyimizi isdəyiblər.

Onların işsiz qalmalarının səbəbini soruşduqda çox müəmmalı cavab verərək bildirdilər ki, vaxtı ilə onlar "cəbhəçi" olmuşlar və "Müsavat" partiyasının fəal üzvləri kimi dəfələrlə mitinqlərdə iştirak etdikləri üçün onları buna görə də işdikləri yerlərdən azad etmişlər və heç bir yerə işə qəbul etmirlər.

- Bununla bağlı ailədə mübahisələr, narazılıqlar yaranır hətta az qala ailəmizin dağılmasına səbəb olur. Ailələrimizin vəziyyəti maddi cəhətdən çox acınacaqlıdır və ailələrimizi dolandıra bilmirik.

Eyni zamanda bildirdilər ki, 1990-cı illərdə xalq hərəkatı zamanı "Müsavat" partiyası yeganə aparıcı partiya idi və biz "Xalq Cəhpəsi" hərəkatına qoşulmuşduq.

İndi isə əksinə "Yeni Azərbaycan Partiyası" respublikanın aparıcı yeganə partiyasıdır. Nədənsə keçmiş günahlarımız ucbatından heç bir təşkilat bizi işə götürmür və buna görə də biz bu vəziyyətə düşmüşük.

- Məsələn mən Qurbanov Mirəddin 2014-2015-ci illərdə "Azərmühafizə" şirkətində işləyirdim . Məni səbəbsiz yere işdən azad etdilər və 1500 manata qədər

əmək haqqımı vermədilər.

- Siz nə üçün məhkəməyə müraciət etmədiniz? Müvafiq orqanlara şikayət edərək haqqınızı tələb edin.

- Cənab Prezident bütün çıxışlarında qeyd edir ki, bəzi məmurlar vəzifələrindən sui istifadə edərək xalqı haqsız yerə incidirlər. Ona görə bizə, saitə şikayətlərini yazsınlar lazımı tədbir görülər.

- Siz də müraciət edin , inanırıq ki, sizin də probleminiz öz müsbət həllini tapmış olacaqdır.

- Dəfələrlə aidiyatı orqanlara müraciət etsəkdə heç bir müsbət nəticə əldə olunmayıb. Sizin qəzetininzin vastəsiylə Cənab Prezidentdən xahiş edirik bizim bu problemimizin həllinə yardımçı olsun.

Çingiz Müzəffəroğlu

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 9

ABŞ-ın yeni kürd dövləti planı: Raqqa paytaxt olacaq

Suriyanın şimalında kürd dövləti yarana bilər. Son zamanlar bu iddia Türkiyə və Qərb mediasında tez-tez səslənməyə başlayıb. Əslində bu iddia üçün müəyyən əsaslar da var. Söhbət kürdlərin artıq 4 ildən çoxdur ki, Suriyanın şimalında faktiki olaraq müstəqil özünüidarə kimi fəaliyyət göstərməsindən gedir.

ABŞ-ın son zamanlar kürdlərə dəstəyinin ciddi şəkildə artması Suriya kürd dövlətinin yaradılacağı xəbərlərinə bir az da ciddiyyət qatır. Məlum olduğu kimi, son 3 ildə, xüsusən də ötən il Pentaqon kürdləri müasir silahlarla silahlandırıb. Kürdlər faktiki olaraq ABŞ-ın İŞİD-ə qarşı koalisiyasının silahlı qüvvəsi kimi çıxış edir. Eyni zamanda hazırda rəsmi olaraq min nəfərdən çox Amerika hərbçisi kürdlərə təlim keçir və eləcə də Türkiyə ilə sərhəddə patrul xidməti həyata keçirir. İndi isə kürdlərin Suriyanın şimalında dövlətinin yaradılacağı xəbərlərinin ardınca sərhəd qoşunlarının yaradılması məsələsi gündəmə gəlib. Yeri gəlmişkən, ötən ilin sonlarında ABŞ hərbçilərinin SDQ-nin polis qüvvələrinin yaradılması ilə bağlı proqram başlatdığı haqda xəbərlər yayıldı. Yəni artıq Suriyanın şimalında məclisi, silahlı gücü (bu əsasdır - K.R.), polis və sərhəd qüvvələri olan faktiki kürd dövləti qurulma mərhələsindədir. Bəzi məlumatlara görə, ABŞ ötən ilin oktyabrında İŞİD-dən geri alınmış Raqqa şəhərini yeni yaradılacaq kürd dövlətinin paytaxtı olaraq görmək istəyir.

İki gün əvvəl isə məlum olub ki, ABŞ kürdlərə 30 minlik yeni sərhəd ordusu qurur. BBC "Reuters" agentliyinə istinadən 30 minlik ordunun yarısının SDQ-dən təşkil olunacağını və bir qisminin də Suriya-Türkiyə sərhədlərində yerləşdiriləcəyini yazıb. Bu açıqlama yayıldıqdan qısa müddət sonra təkzib olundu. ABŞ dövlət katibi Reks Tillerson media nümayəndələrinə deyib ki, Vaşinqton Suriyada kürdlər üçün "sərhəd qüvvələri" təşkil etmir. Tillerson deyib ki, məsələ "yanlış anlaşılıb". ABŞ Müdafiə Nazirliyi bəyan edib ki, İŞİD-in yenidən geri qayıtmasının qarşısını almaq üçün kürdlərə verilən təlimlər davam edəcək, ancaq "yeni ordu və ya sərhəd mühafizəsi" təşkil olunmayacaq.

Ancaq maraqlıdır ki, xarici siyasət idarəsinin rəhbəri elə həmin görüşdə deyib ki, ABŞ ordusu yaxın gələcəkdə Suriyada qalmaqda davam edəcək. O da məlum olub ki, ABŞ-ın hazırda Suriyada 2 min nəfərə yaxın hərbçisi var. Ancaq amerikalıların "təkzibi" inkardan çox, təsdiqə bənzəyir. Çünki iki sutka xəbər bütün dünya mediasında dolaşdıqdan və Türkiyədə ən yüksək səviyyədə etiraz bildirildikdən sonra ABŞ dövlət katibi "yolüstü" jurnalistlərə Suriyada "sərhəd qüvvələri" yaratmadıqlarını, ancaq kürdlərə təlim keçməyə davam edəcəklərini bildirir. Tillersonun açıqlaması daha çox Türkiyəni sakitləşdirməyə hesablanmış hərəkət kimi görünüb.

Məsələ ondadır ki, kürdlərin dövlət və ya ən azından muxtar vilayət qurması kimi bir planları var və bunu gizlətmirlər. Faktiki olaraq bölgədə kürd məclisi və yerli özünüidarəsi də mövcuddur. Ancaq bu hərəkətə qonşu ölkələrin, o cümlədən Suriyanın və Türkiyənin reaksiyası necə olacaq? Türkiyə qonşuluğunda belə bir dövlətin qurulmasına hansı münasibəti göstərəcək?

Bu sualları Türkiyənin nüfuzlu bölgə ekspertlərindən olan, "Kafkassam" Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Hasan Oktaya ünvanladıq. Doğrudanmı belə bir layihə aktualdır, kürdlər dövlət qurur və Amerika onları dəstəkləyəcək?

H.Oktay deyir ki, ABŞ-ın Suriya siyasətində, xüsusən də Obamadan sonra bir narahatlıq hiss olunur. Ekspertin fikrincə, indiki Ağ Ev kabineti Obamanın siyasi kursundan imtina edib, Türkiyə isə indi ABŞ-ın yanlış siyasətinə alət olmamaq üçün variantların sayını artırmağa çalışır: "Bu vəziyyətdə ABŞ Türkiyəni müttəfiqlikdən qaçırmamaq üçün Ankaraya qarşı blef deyə biləcəyimiz PYD/YPG kartını işə salıb. Zahirən belə görünür ki, ABŞ tezislərini, narahatlıqları və prioritetləri bir tərəfə qoyaraq Suriyanın şimalında təhlükəsizlik zonası, ya da kürd muxtariyyəti və ya dövləti quracaqmış kimi görüntü yaradır. Bu, açıq şəkildə Türkiyəyə qarşı bir blefdir. Bölgədə Türkiyənin maraqlarına zidd olan hansısa fəaliyyət, ya da muxtariyyət qurula bilməz. Qurulsa da yaşaya bilməz. ABŞ bu kartı, sadəcə, Türkiyəyə təzyiq etmək, onu öz yanında saxlamaq üçün blef edir. Bir kürd dövlətinin qurulmasına indi heç kim icazə verməz".

Kürdlər dövlət və ya muxtariyyət elan edərlərsə, Türkiyənin buna reaksiyası necə olacaq? Hasan Oktay deyir ki, Suriyanın şimalında kürd dövləti, yoxsa muxtariyyətin qurulacağı sualının cavabı Türkiyənin ABŞ, yoxsa Rusiya ilə müttəfiq olacağı sualında gizlənib: "Türkiyə və ABŞ arasında problem həllini taparsa, Vaşinqton kürd kartı ilə blef etməyi dayandıracaq, ancaq bu zaman Türkiyənin Rusiya ilə münasibətləri zədələnəcək. ABŞ-Rusiya münasibətləri qarşıdakı dövrdə daha da həssas mərhələyə qədəm qoyacaq. Bu səbəbdən də Türkiyə soyuqqanlılıqla israrlı mövqeyini davam etdirəcək. ABŞ ən son olaraq "Afrin bizim əməliyyat bölgəmizdir" kimi açıqlama verməklə əslində bizim arqumentimizi təsdiqləyir. Ancaq düşünürəm ki. Vaşinqtonun Türkiyəyə qarşı blefi öz əlində parlayacaq".

Bəs Türkiyənin hazırkı müttəfiqləri, o cümlədən Rusiyanın və İranın reaksiyası necə olacaq? Növbəti mərhələdə Suriyada kürdlərlə müharibə ola bilərmi?

Hasan Oktay deyir ki, kürdlərin bu mərhələdən qalib çıxacağı mümkün deyil: "Kürdlər bu prosesin məğlub tərəfi olacaq. Rusiya Afrin məsələsində qeyri-rəsmi olaraq Türkiyəyə dəstək verir. Bununla da ABŞ-Rusiya rəqabətində Türkiyənin önəmi bir qədər də qabarıq görünməyə başlayıb. Kürd dövləti və ya muxtariyyəti Suriyanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində dəyərləndirilməlidir. Məlum olduğu kimi, Türkiyə, İran və Rusiya Suriyanın ərazi bütövlüyünə qərarlıdır. Hazırda Türkiyə, İran və Rusiyanın Suriyada anlaşa bilmədiyi ən əsas məsələ Əsədin gələcək taleyidir. Türkiyə Əsəd mövzusunda tələblərini davam etdirdiyi üçün bunun ABŞ-ın siyasəti olmadığını ortaya qoymalıdır. ABŞ-la müttəfiq olduğu dövrdəki siyasəti dəyişdirdiyi, Suriyada sülhün, hüququn və insan haqlarının hakim olması üçün yeni siyasi konsepsiya ortaya qoymaq istiqamətində davam edəcəkdir. ABŞ və Rusiya arasında körpü rolunu oynaya biləcək potensiala sahib olan Türkiyə Suriyada sülhün əldə olunmasında ən əsas oyunçulardan biridir. Hazırda Afrin kimi mövzularla Türkiyənin başını qatırlar. Türkiyə müharibə aparmaqla deyil, diplomatiya ilə regionda sülhü təmin edəcək gücə sahibdir". **pia.az**

TSK'dan Efrin açıklaması: 153 hedef ateş altında

TSK'dan Efrin opersyonuna ilişkin yapılan son açıklamada, "153 hedef ateş altına alınmış olup harekat planlandığı şekilde devam etmektedir" denildi.

TSK'dan harekata ilişkin yapılan son açıklamada şu ifadelere yer verildi:

"Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından, hudutlarımızda ve bölgede güvenlik ve istikrarı sağlamak maksadıyla, Suriye'nin kuzeybatısında Afrin bölgesinde, PKK/KCK/PYD-YPG ve DEAŞ'a mensup teröristleri etkisiz hale getirmek ve dost ve kardeş bölge halkını bunların baskı ve zulmünden kurtarmak üzere, "Zeytin Dalı Harekâtı" 20 Ocak 2018 saat 17:00'de başlatılmıştır.

Harekât, ülkemizin uluslararası hukuktan kaynaklanan hakları, BMGK'nin terörle mücadeleye yönelik özellikle 1624 (2005), 2170 (2014) ve 2178 (2014) sayılı kararları ve BM sözleşmesinin 51'inci maddesinde yer alan Meşru Müdafaa Hakkı çerçevesinde, Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygılı olarak icra edilmektedir.

Tespit edilen hedefler, kara ateş destek vasıtaları ile ateşle taarruz edilerek etkisiz hale getirilmeye devam edilmektedir. Bu kapsamda şu ana kadar PKK/KCK/PYD-YPG ve DEAŞ terör örgütleri tarafından kullanılan sığınak, barınak, mühimmat deposu vb. 153 hedef ateş altına alınmış olup "Zeytin Dalı Harekâtı" planlandığı şekilde devam etmektedir.

Harekâtın planlama ve icrasında sadece teröristler ve bunlara ait barınak, sığınak, mevzii, silah, araç ve gereçler hedef alınmakta olup, sivil/masum kişilerin zarar görmemesi için her türlü dikkat ve hassasiyet gösterilmektedir." **BasNews**

Efrinli yetkili: ÖSO bir karış bile ilerleyemedi

Efrin Savunma Komitesi Başkanı Behçet Ebdo, TSK'nin Efrin'e yönelik hava saldırılarının devam ettiği sınır şiddetli çatışmaların yaşandığını ancak ÖSO'nun bölgede bir karış bile ilerleyemediğini söyledi.

Bir Kürt televizyonuna telefonla bağlanan Efrîn Savunma Komitesi Başkanı Behçet Ebdo, Efrin ve çevresinde YPG ile Türkiye destekli güçler arasında şiddetli çatışmaların yaşandığını söyledi. Ebdo, TSK'nın tüm teknik imkanları ile Efrin'e saldırdığını kaydetti.

Efrin Savunma Komitesi Başkanı Behçet Ebdo, Türkiye sınırındaki Bilbilê nahiyesi ile Raco bölgesine yoğun şekilde saldırıların sürdüğünü belirteren Bilbilê nahiyesinin Baliya ve Tobel köylerinin Türk savaş uçaklarınca bombalandığını belirtti.

Efrin Savunma Komitesi Başkanı şuana kadar karadan çatışmaların yoğun bir şekilde sürdüğünü ancak Türkiye destekli güçlerin Efrîn'de bir karış dahi ilerleyemediğini sölerini ekledi.

Anadolu Ajansı Türkiye detekli Özgür Suriye Ordusu'nun (ÖSO) Efrin'e yöenlik kara operasyonu başlattığını duyurmuştu. **BasNews**

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 10

Başbakan Barzani'nin Tahran'da temasları devam ediyor

Kürdistan Bölgesi Başbakanı Neçirvan Barzani ve beraberindeki heyet dün Tahran'a ulaştı. Başbakanı'ın İran Yüksek Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanı Sekreteri Ali Şamhani ile bir görüşme gerçekleştireceği kaydedildi.

Başbakan Neçirvan Barzani dün Bağdat'ta Irak Başbakanı Haydar İbadi ile yaptığı görüşme ardından akşam saatlerinde Tahran'a ulaştı. Kürdistan Bölgesi'nin 25 Eylül'de gerçekleştirdiği bağımsılık referndumu sonrası ilk defa üst düzey bir heyet Bağdat ve Tahran'ı ziyaret ediyor.

Başbakan Neçirvan Barzani başkanlığındaki heyette Başbakan Yardımcısı Qubat Talabani ve Başkanlık Divanı Başkanı Fuad Hûsen yer alıyor.

İran'ın yarı resmi ajansı Fars ajansına göre, Kürdistan Bölgesi Neçirvan Barzani bugün İran Yüksek Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanı Sekreteri Ali Şamhani ile bir görüşecek.

BasNews'e konuşan Kürdistan Bölgesi Hükümeti Tahran Temsilcisi Nazim Debax, Başbakan Neçirvan Barzani'nin İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani ile Parlamento Başkanı Ali Laricani ile bir görüşme gerçekleştireceğini söylemişti.

25 Eylül'de Kürdistan Bölgesi bağımsızlık referandumu sonrası İran hükümeti Kürdistan Bölgesi'ne açılan 3 sınır kapısını kapatmıştı. Sınır kapıları geçtiğimiz ay yeniden faaliyete başladı. ***BasNews***

Türkiye destekli gruplar Efrin'e operasyon başlattı

Türkiye tarafından eğitilip donatılan Özgür Suriye Ordusu'nun (ÖSO), Efrin'e saldırı başlattığı öne sürüldü.

Anadolu Ajansı, Efrin bölgesine doğru ilerleyen Özgür Suriye Ordusu'nun saldırı başlattığını duyurdu. ÖSO birlikleri, Efrin topraklarına girerek içeride ilerlemeye çalışacak. Türkiye Başbakanı Binali Yıldırım dün yaptığı açıklamada "Yarın itibarıyla gelişmelere göre kara unsurlarımız da gerekli faaliyetleri icra edecektir. Bu operasyonda Türk Silahlı Kuvvetleri, Mehmetçik'in yanı sıra Özgür Suriye Ordusu'ndan da katılanlar vardır" ifadelerini kullanmıştı. Dün saat 17.00'de Türkiye tarafından başlatılan harekatta Efrin'deki 7 bölgede 108 hedefin vurulduğu açıklanmıştı. ***BasNews***

Kilis'e 4 roket düştü

Kilis kent merkezinde iki mahalleye 4 roket düştü. Alınan ilk bilgiye göre, Ekrem Çetin Mahallesi'nde saat 01.40 civarında Suriye tarafından birkaç dakika arayla ateşlendiği belirtilen roketler, iki ev ve bir iş yerine isabet etti. Ahmet Rasim Mahallesi'nde ise boş bir alana roket düştü. Can kaybının meydana gelmediği olayda yüzüne cam parçaları isabet eden bir kişi hafif yaralandı. Ambulansla Kilis Devlet Hastanesine kaldırılan yaralı, ayakta tedavi edildi. Bu arada roketlerin isabet ettiği binalarda çıkan küçük çaplı yangınlar ise itfaiyenin müdahalesiyle kontrol altına alındıktan sonra söndürüldü. ***BasNews***

"Rusya, Afrin operasyonundan gerçekten rahatsız"

BasNews- Türkiye'nin Efrin'e karşı başlattığı harekat sonrası ABD ve Rusya'nın tutumu tartışmaya açıldı. ABD, Efrin operasyon alanımız değil açıklaması yaptı. Moskova'dan gelen ilk tepki de "Endişeyle karşılıyoruz ve itidal çağrısı yapıyoruz" oldu.

Hakan Aksay T24'te "Rusya, Türkiye'nin askerî harekâtından gerçekten rahatsız" başlıklı bir yazıyı kaleme aldı. Aksay, bugün (21.01.2018) yayınlanan yazısında "Türkiye çok riskli bir adım attı. Öngörülmez sonuçlarla karşılaşabilir" dedi.

Rusya uzmanı Hakan Aksay'ın yazısı şöyle:

"Diyebilirsiniz ki:

"Boş laf bunlar... Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın Türkiye'nin askerî harekâtından dolayı endişe duyduğunu açıklaması klasik bir diplomatik manevradır. TSK'nın Suriye'de Rusya'nın izniyle hava operasyonu yapabildiği ortada.

Madem endişe duyacaktın, neden izin verdin?" İtirazınızı haksız ve dayanaksız bulmadığımı baştan belirteyim.

Ama her şey o kadar basit değil. Bu cümleyi de hiç sevmem: "Her şey o kadar basit değil."

Genellikle dolambaçlı sözlere başvuranların sığındığı bir cümledir. O halde konuya açıklık kazandırmaya, Rusya'nın TSK operasyonuna nasıl olup da yeşil ışık yaktığını anlamaya çalışalım.

* * *

Türkiye dün fiilen bir savaşa başladı. Ve bu adımı atarken yanında kendisini destekleyen tek bir önemli uluslararası güç, tek bir dünya ve bölge devleti yoktu. Rusya da dâhil.

* * *

Rusya'nın derdi başka.

* İki yılı aşkındır var gücüyle asıldığı Suriye savaşında konumunun sarsılmasını istemiyor.

* Bölgede işbirliği yaptığı Türkiye ve İran'la arasının bozulmasını, Astana Süreci'nin bitmesini istemiyor.

* Ay sonunda Soçi'de toplayacağı Suriye Ulusal Kongresi hamlesinin suya düşmesini istemiyor.

* ABD karşısında zor durumda kalmayı, son dönemde Suriye sayesinde kanıtladığı "dünya devleti" statüsünün zedelenmesini istemiyor.

Ve çok önemli bir şey daha:

* 18 Mart 2018'de yapılacak – ve güçlü bir rakip bulunmaması nedeniyle galibi bugünden belli olan – Rusya devlet başkanlığı seçimlerinin üzerine gölge düşsün, seçim öncesi bir prestij kaybı yaşansın istemiyor.

Bunun için Moskova ile Ankara arasındaki işbirliğini sürdürmeye çalışıyor.

* * *

Kaldı ki, Rusya "uçak hadisesi" sonrasındaki barışma süreci içinde, özellikle de 15 Temmuz sonrasında Türkiye'yi uluslararası planda kendi çıkarları doğrultusunda kolayca kullanabildiğini gördüğü için, iki devlet arasındaki ilişkilerin soğumamasına gayret ediyor.

Dahası, kendisi açısından önemli bir dizi devletle ilişkisini, neredeyse tümüyle söz konusu ülkelerdeki güçlü iktidarlarla yürütme; farklı siyasi, ekonomik, etnik vs. unsurları fazla önemsememe alışkanlığına sahip olan Kremlin açısından, Türkiye'de Erdoğan'ın yönetimde olması tercih edilir ve gerektiğinde desteklenebilir bir seçenektir.

Dolayısıyla özellikle referandum süreciyle birlikte iç politikada zorlanan Erdoğan'ın "Zeytin Dalı Harekâtı" ile güçlenerek başkanlık rejimine geçişi kolaylaştırması, Rusya'ya en azından ters gelmez.

Moskova, her ne kadar uçağının düşürülmesi, Büyükelçisi'nin öldürülmesi gibi vahim olayları "asla unutmama" gibi geleneksel Rus özelliklerini korusa ve zaman zaman bir dizi araçla (kimi siyasiler, gazeteciler ve araştırmacılar aracılığıyla) "Ankara'ya sonuna kadar güvenilmeyeceğinin" dile getirilmesini sağlasa da, pragmatik yaklaşım şu anda ağır basıyor.

Bu da Erdoğan yönetimiyle iyi ilişkilerin mümkün olduğu kadar geniş bir alanda ve mümkün olduğu kadar uzun süre devam ettirilmesi gerektiği anlamına geliyor.

Kürtlerin de katılması gerektiğini vurgulayan Rusya yönetimi, Soçi'deki Suriye Ulusal Kongresi'nde de şu ya da bu şekilde Kürtlerin yer almasını istiyor.

Çünkü Kremlin, bölgede önemli bir siyasi ve askerî güç olan Kürtler olmadan Suriye'de barışı kurmayı mümkün görmüyor.

Zaten resmî olarak Moskova, PKK ve PYD'yi terörist örgüt olarak kabul etmiyor.

Belki Suriye Kürtlerinin ABD ile son zamanlarda "aşırı derecede yakınlaştığı" izleniminde olan Rusya, Kürtleri bundan dolayı "bir süre cezalandırmayı" uygun görebilir.

Ama Kürtlerden radikal biçimde ve uzun süre vazgeçmesi söz konusu değildir.

* * *

O halde ne oluyor? Türkiye'nin yoğun ısrarları karşısında Rusya Afrin operasyonuna razı oldu.

Her şey bir yana, Kremlin açısından Batı ittifakını, NATO'yu kendi içinden bölmek gibi son derece cazip bir amaç bakımından, günümüzün Erdoğan'ı kadar "uygun bir partner" bulmak neredeyse imkânsız gibidir.

* * *

Elbette bütün bunlar Türkiye ile Rusya arasındaki tablonun pespembe olduğu anlamına gelmiyor. Moskova, Ankara'nın her alanda olduğu gibi Ortadoğu'da da kendi amaçları ve hırsları olduğunu iyi biliyor.

Rusya açısından Suriye içindeki temel yerel güç olan Esad'ın, Erdoğan için hâlâ "terörist" ve "savaş suçlusu" olması, Moskova yönetiminin ana endişelerinden biridir.

Ayrıca Ankara'nın bazı silahlı İslamcı örgütlerle ilişkileri – her ne kadar Astana Süreci'ne göre Türkiye'nin Suriye'deki işlevsel görevlerinin zeminini oluştursa da – Moskova'yı sürekli huzursuz ediyor. Evet, Türkiye IŞİD'e karşı tavır değiştirdi, ama ya çoğu El Kaide kökenli örgütler?

Ya Rusya açısından son derece güvenilmez bir kuruluş olan Özgür Suriye Ordusu?

Son dönemde Suriye'deki üsleri saldırılara uğrayan Rusya'nın İdlib'te tüm bu güçlere karşı acımasız saldırılar gerçekleştirdiğini sağır sultan bile duydu.

Dün Türkiye'nin Afrin'e karşı harekâta başladığı sıralarda Suriye (ve Rusya) güçlerinin İdlib'e yönelik ataklarını yoğunlaştırması acaba tesadüf müydü?

Moskova, Suriye Kürtleri konusunda da Ankara ile bir türlü anlaşamıyor.

Vaktiyle hazırlanan "Rus taslağı Suriye Anayasası" Kürtlere özerk statü tanınmasını öngörüyordu.

Her zaman Suriye barış sürecine

Ama Rusya öyle ısrarlarla, ricalarla tutum değiştirmez. Karşılığında çok ciddi tavizler alması şarttır. Ve Türkiye'ye Suriye'de hava harekâtına girişme izni karşılığında Moskova'nın Ankara'dan ciddi taviz veya tavizler kopardığına hiç kuşku yoktur. Hangi konuda veya konularda? Kapalı kapılar arkasında neler konuşulduğunu bilmediğim için bu konuda kesin bir şey diyemem. Ama taviz konusu veya konuları, muhtemelen bu yazının içinde geçen cümlelerden biri ya da birkaçı ile ilgili olacaktır.

* * *

Rusya "Zeytin Dalı Harekâtı"nın başlamasına yeşil ışık yaktı. Ancak Türkiye'yi sahada her zaman istediği gibi kontrol edebileceğinden emin değil. Bundan dolayı operasyondan endişe duyduğunu dile getirdi.

Hatta harekâtın bitirilmesi için

– Rusya Federasyon Konseyi Savunma ve Güvenlik Komitesi Başkan Yardımcısı Frants Klintseviç'in ağzından

– meseleyi BM'ye götürebileceğini söyledi. Türkiye ile Suriye silahlı kuvvetler arasında çatışma çıkması ihtimaline dikkat çekti.

Böyle bir çatışma olabilir mi?

Elbette. Bilinçli olarak veya kazara.

Aynı şekilde Türkiye ile İran karşı karşıya gelebilir mi?

Ya Türkiye ile ABD?

Ve nihayet: Türkiye ile Rusya kapışabilir mi?

Bilinçli olarak olmasa da kazara?

Veya başka güçlerin (mesela ABD'nin, İran'ın ya da Esad'ın) "yardımıyla"?

Her şey olabilir. Savaş alanı bu!..

Türkiye çok riskli bir adım attı. Öngörülmez sonuçlarla karşılaşabilir." ***basnews.com***

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 11

KNK: Êrîşa li ser Efrînê êrîşa li ser hemû Kurdistanê ye

KNK'ê destnîşan kir ku dewleta Tirk dijminê sereke yê gelê Kurd e û li dijî êrîşa li ser Efrînê ev bang li gelê Kurd kir: "Îro roja berxwedanê ye, bi hemû rengî xwedî li Efrînê derkevin. Em li ser rêya heqiyê ne. Em ê li ber xwe bidin û bi ser bikevin."

Konseya Rêvebe a KNK'ê, li ser dagirkeriya dewleta Tirk a li Efrînê daxuyaniyeke nivîskî weşand.

Di daxuyaniyê de hat ragihandin, ku dewleta Tirk bi hemû hêza xwe ji duh ve êrîşî Efrînê dike û hat gotin, "Ev demeke dirêje ji xwe Efrîn dorpêçkiribûn û hêzeke mezin li derdorê Efrînê bi cih kiribûn. Di vê êrîşê de dewleta Tirk ne tenê ye, çeteyên bi navê 'Ordîya Azad ya Surî' jî pê re ne. Dewleta Tirk di êrîşên xwe de sivîl û şervanan, herêmên eskerî û bajaran, ji hev cuda nake û bi giştî Efrînê û gelê herêmê hedef digre."

'DEWLETA TIRK DIJMINÊ SEREKE YÊ GELÊ ME YE'

Di daxuyaniyê de hat destnîşankirin ku dewleta Tirk dijminê sereke yê gelê Kurd e û li ku dibe bila bibe li dijî hemû destketiyên Kurdan e.

Li ser vê mijarê wiha hate gotin: "Li Rojhilat hevkarê rejîma Îranê ye, li Başûr di nava hemû planên dij berjewendiyên Kurdan de ye, li Rojava bi hemû awayî êrîşkar e, li Bakur siyaseta asîmîlasyon, înkar, îmha û qirkirinê dimeşîne û li seranserê cîhanê jî bingeha dîplomasiya wan li ser îzolasyana Kurdan e. Pêwîste her Kurd vê rastîyê bizane, bibîne û li hember helwest bigre."

'MÎNA KOBANÊ DIVÊ EM BI YEKÎTÎ Û YEK DENGÎ EFRÎNÊ BIPARÊZIN'

KNK'ê diyar kir, êrîşa li Efrînê jî, yek ji pratîkkirina vê siyaseta qirêj a dewleta Tirk e û wiha dewam kir: "Efrîn Kurdistan e, êrîş ne tenê dijê Efrînê ye, li dijî hemû hemî Kurdistanê ye. Divê gelê me li çar parçeyên Kurdistanê, li derveyî welat, li seranserê cîhanê li dijî vê êrîşê derkeve. Divê ciwanên Kurdistanê cihê xwe di nava hêzên parastinê de bigirin. Divê bi berxwedana xwe, bi çalakiyên xwe, bi kar û xebatên xwe, em dengê bigihênin seranserê cîhanê. Me çawa bi yekîtî û bi yek dengî Kobanê parast, divê wî rengî em Efrînê jî biparêzin û êrîşên dijminan bişkînin. Ew îmkan û potansiyela me heye."

Konseya Rêveber a KNK'ê bi hişkî êrîşên dewleta Tirk û hevkarên wê şermezar kir û got, "Em ê li hemberî van êrîşên xwînxwar rawestin û em ê li gel û şervanên xwe yên li Efrînê bin. Em ê vê dozê li hemû qadên Cihanê bişopînin û bikin rojev."

BANGA LI NETEWEYÊN YEKBÛYÎ, KOALÎSYONA LI DIJÎ DAÎŞ'Ê Û HÊZÊN CÎHANÎ

Di daxuyaniyê de bang li Neteweyên Yekbûyî, Koalîsyona li dijî DAÎŞ'ê û hêzên cîhanî hate kirin û hat gotin, "Çavên xwe ji van êrîşên ne heq û zalim re negirin û li dij rawestin. Her wiha em bang li dostên gelê Kurd, raya giştî ya cîhanê û kesên xwedî wijdan jî dikin û dibêjin; cihê xwe li gel gelê Efrînê bigrin."

'ROJ ROJA BERXWEDANÊ YE, BI HER AWAYÎ XWEDÎ LI EFRÎNÊ DERKEVIN'

Em careke din bang li gelê xwe dikin û dibêjin; îro roja berxwedanê ye, bi hemû rengî xwedî li Efrînê derkevin. Li hember zaliman em li ser rêya heqiyê ne. Em ê li ber xwe bidin û bi ser bikevin."

anfkurdi.com

Balafirên şer ên Tirk bombe li navçeya Bilbilê barandin

Êrîşa dewleta Tirk a bi balafirên şer a li dijî Efrînê dewam dike. Balafirên şer ên Tirk bombe li girê Topal ê li navçeya Bilbilê ya Efrînê barandin.

Balafirên şer ên Tirk îro serê sibehê saet 8'an bombe li girê Topal ê li navçeya Bilbilê ya Efrînê barandin. Li ser encamên bomberdûmanê agahiyeke zelal bi dest neket.

Li gorî agahiyên ji çavkaniyên leşkerî hatine girtin, ji Bilbilê heta Ezazê liv û tevgera artêşa Tirk û çeteyên wê dewam dike. Ji herêmê car carna bi çekên giran şer diqewime.

Balafirên şer û yên keşfê jî li ser Efrînê û derdora wê digerin. Di bomberdûmana balafirên şer ên Tirk de duh 6 sivîl û 3 şervanên YPG/YPJ'ê şehîd bûn. Yek ji sivîlên şehîd bû Yahya yê 7 salî ye.

anfkurdi.com

Ji bo Efrînê TEV-DEMê banga serferberiya giştî kir

Tevgera Civaka Demokratîk (TEV-DEM) li dijî operasyona artêşa Tirkiyê li dijî Efrînê, serferberiya giştî li Efrînê ragihand.

Tevgera Civaka Demokratîk (TEV-DEM) ji bo xwedîderketina li Efrînê banga seferberiyê li gelê Rojava û hemû gelê Kurdsitanê, her wiha hemû kesayet û aliyên demokratîk kir.

Sererkaniya Tirkiye bi daxûyaniyekê ragihand ku “Îro demjimêr 17:00an Operasyona Efrînê bi nave “Operasyona Şaxa Zeytûnê” destpê kir. Hevdem bi ragihandina Sererkaniyê belafirên cengî yên Tirkiyê, wekî tê gûmankirin bi erêkirina firînê ji alî Rûsya, êrîş birin ser deverên Efrînê. Di encama topbarana artêşa Tirkiyê ji gund û navçeyên Efrînê re 10 kesên sivîl birîndar bûn.

kurdistan24.net

Sererkanên Rûsya û Amerika liser Efrînê axifîn

Hate ragihandin ku, Sererkanê Rûsyayê Valeriy Gerasimov û yê Amerikayê Joseph Dunford di axaftinek telefonî de rewşa Suriyê gotûbêj kirin e.

Hate ragihandin ku, Sererkanê Rûsyayê Valeriy Gerasimov û yê Amerikayê Joseph Dunford di axaftinek telefonî de rewşa Suriyê gotûbêj kirin e.

Ligor ajansa RIA Operasyona ji alî Tirkiye ve li Efrînê hatî destpêkirin, babetê gotûbejê yê her du Sererkanan bû ye.

Sererkaniya Rûsya liser rojeva her du Sererkanan du agahî nedan.

kurdistan24.net

Tirkiyê firokxaneya di destê YPGê de bombebaran kir

Firokeyên şer ên Tirkiyê firokxaneya Minigê ya leşkerî li başûrê rojhilatê Efrînê bombebaran kir.

Ajansa "Anadolu" a Tirkiyê belav kir, firokeyên şer ên Tirkiyê firokxaneya Minigê ya di destê Yekîneyên Parastina Gel (YPG) de bombebaran kir. Wê ajansê aşkere kir jî, îro artêşa Tirkiyê 108 xal li Efrînê topbaran û bombebaran kirin.

Hevdem bi bombebarankirina artêşa Tirkiyê re, grûpên çekdar ên opozîsyona Sûriyê yên Tirkiye piştevaniya wan dike berên xwe dan Efrînê û şer li dijî YPG dikin.

Li gor çavkaniyên herêmî dengên teqînan li Efrînê hatine bihîstin. Firîna belafirên cengî liser esmanên Efrînê berdewam e.

kurdistan24.net

Pentagon girêdayî Minbic bersîva Erdogan da

Berdevkê Pentagonê Eric Pahon diyarkir ku: “Li MInbicê yekîneyên me hene. Ger hêzên me gefê li hemberî xwe bibînin, mafê wan ê bersîvdayinê heye. Lê, em hêvîdar in dê negihe wê rewşê”.

Pentagon girêdayî gotinên Serokomarê Tirkiyê Receb Tayyp Erdogan ku, “Piştî Efrînê dê dor were Minbicê” bersîv da.

Berdevkê Pentagonê Eric Pahon diyarkir ku: “Li MInbicê yekîneyên me hene. Ger hêzên me gefê li hemberî xwe bibînin, mafê wan ê bersîvdayinê heye. Lê, em hêvîdar in dê negihe wê rewşê”.

kurdistan24.net

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 12

LI BAŞÛRÊ KURDISTANÊ QIYMETA PIŞTGIRIYA NAVNETEWEYÎ ÇI YE?

İbrahim Gûçlû

Sernivîsa min di derbarbarê Başûrê Kurdistanê de ye. Lê nerînên ez dixwazin pêşkêş bikim, ji bona beşên din ên Kurdistanê jî derbas dibin. Lewra hemanmijar wan beşan jî eleqeder dike.

Başûrê Kurdistanê, hîç şık tune ye ku di qonaxa serxwebûnê de ye. Lewra ji bona vê yekê di 25ê îlona 2017an de referandûm pêk anî. Di encama referandûmê de kurdistaniyan biryar girtin ku dewleta Kurdistanê ava bibe.

Baş tê zanîn ku her tevgereke rizgarîxwaz û serxwebûnwaz, xwediyê dînamîka xûrt ya hûndir e. Ew jî hebûna milet û xwestina Milet e. Milet dema ku bindest, kolonî, di bin bandora dewleteke û an jî dewletan de be, rizgarîxwazî û serxwebûnxwazî ji bona wî miletî gelek xwezayî ye.

Lê li cem vê yekê miletek, bi serê xwe, bes bi hêza xwe jî serxwebûn û azadiya xwe nikare qezenç bike. Loma jî hewcedarî bi alîkariya dostan û navneteweyî heye.

Dema ku em li ceribandina dewletavakirina mileta ereb, miletên Afrîkayê binêrin û serxwebûna miletên Rojhelata Dûr binêrin, ev rastiya derdikeve pêşiya me.

Miletê kurd jî miletekî bindest û kolonî ye. Di bin bandora çar dewletên kolonyalîst (Dewleta Tirk, Îranê, Iraqê, Suriyeyê) de ye. Kurdistan bûye çar parçe. Loma jî pirsa miletê kurd û Kurdistanê ya stratejîk, serxwebûn û dewlet avakirine.

Miletê kurd her demê bi hêza xwe ya milî û hûndir tevgera xwe milî ava kiriye, têkoşîna serxwebûna xwe bi hêza xwe meşandiye.

Li cem vê yekê jî, dem dem ji hêzên navneteweyî jî piştgirî girtiye.

Lê li her parçayeke Kurdistan rewş cuda bûye. Pir caran jî piştî demekê piştgiriya navneteweyî zirar daye tevgera milî ya Kurdistanê.

PÊWENDIYÊN NAVNETEWEYÎ LÎ SER BERJEWENDIYÊN DUALÎ PÊK TÊN...

Li dinyayê pêkve jiyanek heye. Însan, Milet, gel, dewlet mecbur in ku bi hev re jiyaneke mişterek bimeşînin.

Li dinyayê însan bi hev re jiyanê didomînin. Ev jiyan, ji hevdu dûr û nêzik dibe. Dema ez dinya terif dikim, dinya ji mirovên ku berjewendiya wan bi giştî li hev dike, pêk te.

Ji bona ku milet û gel, ji însanan çê dibin, milet û gel jî mecbur in ku bi hevre wek cîran an jî dur bi hev re bijîn. Pêwendiya miletan, an jî alikariya miletan bi hev re jî, li ser berjewendiya mişterek pêk tê.

Ev rastiya ji bona dewletan jî derbas dibe. Dewlet, ji bona berjewendiya mişterek bir hev re di nav danûstandin û alîkarî de dibin.

Gelek aşkere ye ku pêwendî û alîkariya mirovan, gelan, mileten, dewletan girêdayî berjewendiya hevbeş dimeşe.

Loma jî tê gotin ku pêwendiyên navneteweyî gorî berjewendaiyan dewletan û miletan pêk tê û didomîne.

Miletê kurd jî, li dinyayê, li Rojhilata Navîn di nav pêkve jiyaneke bêedalet û bindest de ye. Miletê kurd dixwaze ku dewleta xwe ava bike. Serxwebûn û azadiya xwe qezenç bike. Loma jî miletê kurd li her beşê û li Başûrê Kurdistanê, gorî berjewendiya xwe: Bi miletê û dewletên dinyayê û cîran re danûstandin dike û pêwendiyên çê dike.

Ew Milet û dewletên bi miletê kurd re jî pêwendî çê dikin, ew milet û dewlet jî gorî berjewendiya xwe tînin berçav û hesab dikin.

PIŞTGIRIYA NAVNETEWEYÎ GIRÎNG E. LÊ DIVÊ BÊ ZANÎN KU HER TIŞTEK NÎNE...

Ji bona ku em bikarin qiymet û giraniya piştgiriya navneteweyî û dewletên herêmê ji bona miletê kurd û tevgera milî ya kurd tespît bikin, divê em li ceribandina tevgera milî ya Başûrê Kurdistanê binêrin û şirove bikin.

Hezar mixabin ji bona ku Kurdistan bûyê çar parçe, miletê kurd mecbûr bûyê ku li her çar parçayan di şertên cûda de tevgara milî ya serxwebûnxwaz û rigarîxwaz bidomîne.

Li Başûrê Kurdistanê demeke dirêj e ku tevgera milî dimeşe. Di vê meşê de gelek dewletan xwestine ku bi tevgera milî re danûstan bikin. Tevgera Milî ya Başûrê Kurdistanê jî bi dewletan re danûsatndin kiriye.

Heger em dîroka tevgera milî ya Başûrê Kurdistanê binêrin, em dibînin ku Dewleta Îranê piştî ku Iraq bûye peyka/hevalbenda Yekîtiya Sovyetan û bi xwe jî hevalbendê Emerîkayê bû, di navbeyna herdu derwletan de nekokî û dijminî hebû. Herdu dewletan ji bona ku hevûdu qels bikin xebat dikirin. Îranê loma jî, ji bona Iraqê qels bike bi serok Mele Mistefa Barzanî û PDKê re ket nav pêwendiyan.

Hîç şik tune bû ku Îran ji bona berjewendiya xwe bi Tevgera Kurdistanê re danûstandin kir. Tevgera Kurd û Serok Barzanî û PDK jî bi Îranê re danûstandin kir.

Li hemberî vê jî, Iraq jî, ji bona ku Îranê qels bike û zirarê bide Îranê, bi PDK a Îranê re ket nav pêwendiyan. PDK a Îranê jî bona ku li hemberî Îranê şerê milî bidomînê, bi Iraqê re ket nav pêwendiyan. Ev pêwendî jî gelek aşkere bû ku li ser berjewendiya du terefan ava bibû.

Helbet pêwendiya Tevgera Milî ya Başûrê Kurdistanê û Rojhelatê Kurdistanê bi Îran û Iraqê re xwediyê taybetiyekê û xeteriyekê bûn. Van dewletan dixwestin ku di hemandem de zırarê bidin Tevgerê Milî ya Kurd li dewletên xwe jî. Loma jî gelek bi rîsk bû.

Pêwendiya Îranê piştî ku Otonomiya Kurdistanê ava bû jî (11ê Adara 1970yî); bi serok Barzanî, desthilatdariya Kurdistanê û PDK a Iraqê re domand.

Lê dema şer di navbera Kurdan û Hikûmeta Navendî ya Iraqê de di sala 1974an de ji bona Kerkukê dest pê kir. Demekê vê pêwendiyê domand. Lê piştî ku Iraqê bi axa petrolê Îran bertîl kir, Îranê û Emerîkayê pêwemdiyên xwe bi desthilatdariya OOtonomiya Kurdistanê û Serok Melel Mistefa Barzanî re qût kir. Lewra pêwendiya Emerîkayê jî bi wesitaya Îranê bi Kurdistanê re hebû.

Qetendina pêwendiyan bû sedem ku Tevgera Kurdistanê û Serok Mele Mistefa Barzanî, ji bona ku miletê kurd ji qetlîamê xelas bike; Şer da sekinandin.

Dema di sala 1975an de ji nûve tevgera milî li Başûrê Kurdistanê dest pê kir. YNNKê bi alîkariya Sûriyeyê ava bû. Lewra Baas a Suriyeyê bi Baasa Iraqê ve dijmin bû.

Sûriyeyê di heman dem de bi PDKê re pêwendî ava kir. Lê Sûriyeyê beriya ku Otonomiya Kurdistanê ava bibe, bi Baasa Iraqê ve êrişa mişterek birin ser Tevgera milî ya Başûrê Kurdistanê. Şerekî dijwar di navbeyna kurdan û herûdu dewletan de çêbû.

Îranê jî piştî ku tevgera pêşmergeyan xûrt bû, dîsa him bi PDKê û him jî bi YNKê re li hemberî Iraqê pêwendî li dar xist.

Bi taybetî jî, piştî sala 1979an ku Îslamîstên li Îranê bûn desthilatdar, dijiminitiya Îranê bi Iraqê re zêdetir bû. Lewra Iraq him hevalên Yekîtiya Sovyetan bû û him jî li Iraqê sunî desthilatdar bûn.

Kurdan jî ji vê nekokî û dijminiya herdu dewletan îstifade kir; bi Îranê re danûstandin ava kirin.

Piştî şerê Kendavê yê 1emîn, li herêmê guhertineke mezin çê bû. Başûrê Kurdistanê raste rast bi Emerîkayê û bi dewletên Ewrûpayê û bi Dewleta Tirk re pêwendî li dar xist. Ew pêwendî jî li ser berjewendiya hevbeş ava bibû.

Pêwendiya Dewleta Îranê û Tirkan, beriya Referandûma Serxwebûna Kurdistanê ber bi xirabiye çû. Piştî referandûmê xirabtir bû. Piştî ku Dewleta îraqê, Îranê û Tirkan bi hev re êrişî Kerkûkê û beşek herêmên Kurdistanê kir, ev pêwendiya têk çû.

Lewra her çiqas Îran û Tirkiyeyê digotin ku Kurdistanê re em îtifaqkarên stratejîk in, dema ku kurdistaniyan biryara dewleta Kurdistanê dan, berjewendiya wan ya Kurdistanê qediya û dijminitî dest pê kir. Wan dîtin ku dema li Başûrê Kurdistanê dewlet ava bibe, ji bona wan jî dibe mînak û xeterî.

Beriya referandûma serxwebûna Kurdistanê pêwendiyên Emerıkayê, Dewletên Ewrûpayê û Sûûdî Erebîstanê, Îsraîlê bi Kurdistanê re xûrt bûn û pişgrirên Kurdistanê bûn. Piştî referandûma serxwebûna Kurdistanê pêwendî qels û zeîf bûn. Heta ew helwesta wan ya qels bû sedem ku Kerkuk ji aliyê dewletên kolonyalîst de bê îşgal kirin.

Lê piştî ku Îran li Iraqê xûrttir bû û li Kerkukê bû şerîkê petrolê; Emerîkayê û Dewletên Ewrupayê dixwazin ku pêwendiyên xwe yên Kurdistanê xûrt bikin.

Serokkomarê Fransayê Macron serokwezîrê Kurdistanê vexwende Fransayê li Qesra xwe Elyessê pê re hevdîtin kir.

Gelek aşkere derdikeve holê ku gorî demê û gorî berjewendiya demê pêwendî ji holê radibin, han jî qels dibin û an jî xûrt dibin.

Neteweyên Yekbûyî (NY) jî, dixwaze ku pêwendiyên xwe bi Kurdistanê xûrttir bike. Loma jî Sekreterê giştî ji serokwezîrê Kurdistanê re nameyek şand û piştgiriya xwe ji Kurdistanê re nîşan da. Daxwaz kir ku pirsgirêkên heyî yên di navbeyna Herêma Federe Ya Kurdistanê û Hikûmeta Navendi ya Iraqê de di çarçeweya Makezagona Federal de çareser bibe.

Ev nameya girîng e. Lê terê nake. Lewra hikûmeta Navendî ya Iraqê dixwaze ku sîstema federal ji holê rake û Kurdistanê bike ereb.

Li hemberî ev xwînxawrî û texrîbata Hikûmeta Navendi wezîfeyek derdikeve pêşiya NY ku divê ji bona pêşiya van xerabiyan bigre, li Konseya Ewlewî ye biryar bigre. Zor bide hikûmetê.

Sekreterê Giştî yê NY Antonio Guterres di nameya xwe dibêje ku: “Divê pirsgirêkên navbera Hewlêr û Bexdayê bi awayekî aştiyane û bi rêya danûstadinên siyasî li ser bingeha destûra Îraqê bên çareser kirin. Ez dê lêbixebitim ku her du alî ji bona afrandina atmosferekî minasib ku tê de danûstandinên rasteqîne encam bidin gavên pêwîst pavêjin.”

Emerîka, di îşgala Kerkukê de ji dewletên kolonyalîst re bû hevkar jî, lê nûha dixwaze ku pirsgirêk çareser bibin. Ji kurdan re bibe alîkar.

Balyoza Emerîkayê yê li Iraqê bi serokwezîrê Kurdistanê re civîn pêk anî. (04. 01. 2018). Nûçeyas Kurdistan 24 di derbarê vê civînê de ew e:

“Di civîna di navbera Nêçîrvan Barzanî Serokwezîrê Herêma Kurdistanê û Doglas Sîlêman balyozê Amerîkayê li Îraqê, roja pêncşemê 04.01.2018ê li bajarê Hewlêrê, bi pêwîstî hat zanîn ew aramiya piştî aloziyên navbera Hewlêr û Bexdayê dirust bûye, ew aramî zêdetir bê pêşxistin û bê parastin heta ku, ji bona destpêkirina danûstandinên cidî di navbera Hewlêr û Bexdayê de atmosfereke baş çê bibe û hemû pirsgirêk li ser bingeha destûra Îraqê çareser bikin.

Di civînê de ku, Qubad Talebanî Cîgirê Serokwezîrê Herêma Kurdistanê û şandeya diplomasiya bi balyozê Amerîkayê re amade bûn, behsa wan gavan hat kirn yên ku heta niha ji bo çareserkirina pirsgirêkan hatine avêtin û pêkanîna komîteyekê ji aliyê Herêma Kurdistanê bi armanca hûrbîniyê di lîstên miaşgirên Herêma Kurdistanê de serdana Bexdayê bike.

Behsa şayîsteyên darayî yên Herêma Kurdistanê di budceya giştiya Îraqê a sala 2018ê de hat kirin û her du alî li ser wê yekê hevfikir bûn ku ji bona destpêkirina diyalogê û çareserkirina pirsgirêkan zêdetir gav bên avêtin.

Çend mijarên girêdayî bi rewşa herêmî bi giştî û rewşa Herêma Kurdistanê bi taybetî, hilbijartin û xebat û pilana hikûmeta Kurdistanê ya çaksaziyên di warên cuda de di civînê de hatin nirxandin”

Hemû qewimandin derdixin holê ku piştgiriya navneteweyî, xwediyê sînorekê ye. Her dem jî dikare bê guhertin.

Loma divê li Başûrê Kurdistanê li hûndirê welêt kar û xebat bên serrast kir.

Ji bona serrastkirinê:

*Divê bi lezûbez beriya Iraqê li Kurdistanê hilbijartina giştî pêk bê. Meclîseke û hikûmeteke xûrt bê ava kirin. Heger piştî Iraqê hilbijartin bê li dar xistin, gelek xeterî dê bên rojevê.

*Divê yekîtiya hêza leşkerî û pêşmergeyan ava bibe.

*Butceyeke hevbeş ava bibe.

*Grûba Xiyanetê bê darizandin, bê siza kirin û tasfiye kirin.

*Ji bona ku referandûma Kerkukê bê li dar xistin bi lez bê tevgerandin.

*Divê pêşiya erebkirina Kurdistanê bê girtin.

Amed, 10. 01. 2018

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 13

Nêçîrvan Barzanî û berpirsên pile bilind ên Îran li Taranê gotûbêjan dikin

Piştê serdana wî ji bo Bexdayê, serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî û şanda li gel wî, duh êvarî gihiştin Taranê.

Li gorî zanyariyan, biryar e îro şanda Hikûmeta Herêma Kurdistanê, li gel berpirsên pile bilind ên Îranê bicive û pêwendiyên herdu aliyan di warên cuda de gotûbêj bike.

Malpera fermî ya Hikûmeta Herêma Kurdistan belav kiriye, ku serdana şanda pile bilind a Herêma Kurdistanê ji bo Taranê, li ser vexwendineke fermî ji Komara Islamiya Îranê ve hat. Ev jî yekemîn serdana şandeke pile bilind a Hikûmeta Herêma Kurdistanê ye ji bo Îranê piştî encamdana referanduma serxwebûna Herêma Kurdistanê. Duh jî serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Iraqê Heyder Ebadî, li Bexdayê civiyan.

Li gorî daxuyaniya Hikûmeta Herêma Kurdistanê, di civînê de dawîn pêşhatin siyasî û emnî li navçeyê û çareserkirina kêşeyên di nav Hewlêr û Bexdayê de li ser bingeha destûra Iraqê hatin behskirin. Herdu aliyan helwestên xwe li ser dawîn pêşveçûnên gotûbêjên tîmên di nav Hewlêr û Bexdayê de, li ser pirsên mûçeyên fermanberan û xalên sînorî û firîngehên Herêma Kurdistanê dan xuyakirin û tekezî li ser berdewamiya wan civînan kirin, daku di zûtirîn dem de mûçeyê fermanberan bên şandin û firîngehên Herêma Kurdistanê bên vekirin. ***kurdistan24.net***

YPG bang li raya giştî ya cihanê dike

YPGê ragihand, ti bijarde ji bilî berxwedanê li wan nemaye. YPGê bang li raya giştî ya çihanê kir jî ku helwesteke yekalîker li dijî karê dijminane ya artêşa Tirkiyê bigire ber. Fermandariya Giştî ya Yekîneyên Parastina Gel (YPG) di daxuyaniyekê de ragihand, piştî nêzîkbûna jinavbirina DAIŞê û xuyakirina hêviyên çareseriya demokratîk a krîza Sûriyê, Tirkiyê dest bi şerekî li dijî Efrînê û welatiyê sivîl kir, da ku derfeteke nû ya vejînê bide DAIŞê.

YPGê di daxuyaniya xwe de amaje bi wê kir, Efrîn ji bajarê destpêkê bû ku li bakurê Sûriyê şerê terorê di dirêjehiya salên bûrî de kir û hembêza xwe li pês bi dehan hezar koçberên Sûrî vekir.

Di beşeke din ya daxuyaniya YPGê de hat: "Ji raya giştî re tekez dikin ku ti bijarde li pêş me nemaye ji bilî berxwedanê û wek çawa me bi vê berxwedanê dest pê kir û biser ketin, dê li ser wê jî berdewam bin." YPGê bang li raya giştî ya çihanê kir jî ku helwesteke yekalîker li dijî dagîrkeriya artêşa Tirkiyê li dijî gelê Efrînê bigire ber. ***kurdistan24.net***

‘Bi giyanê Kobanê em xwedî li Efrînê derkevin’

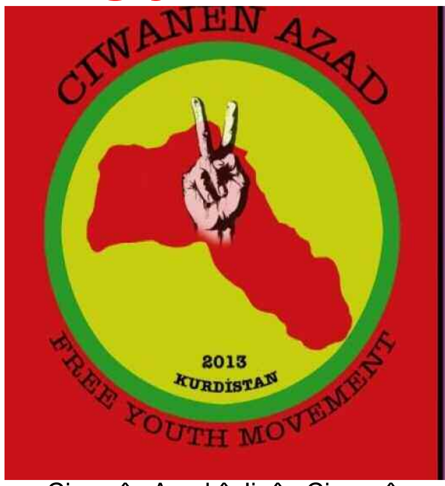

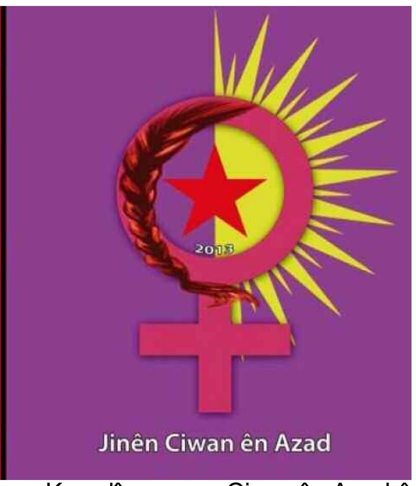

Ciwanên Azad û Jinên Ciwan ên Azad nerazîbûneke tund nîşanî êrîşên hewayî yên dewleta Tirk a li dijî Efrînê da.

Koordînasyona Ciwanên Azad û Jinên Ciwan ên Azad têkildarî êrîşên li ser Efrînê daxuyaniyeke nivîskî weşandin. Di daxuyaniyê de ev tişt hatin diyarkirin:

"Feraseta desthilatdariyên serdest ango dewleta faşîst a Tirkiyeyê dixwaze hebûna xwe li ser tunekirina Kurdan ava bike. Çawa ku Kobanê, DAÎŞ tune kir, ew ê Efrîn jî dawiya Erdogan bîne. Êrîşa artêşa Tirk a dagirker û rejîma Erdogan a li dijî Efrînê bi tu awayî nayê qebûlkirin.

Ji ber vê jî hemû gel, dostên me û bi taybetî ciwanên Kurdistanê yên ku li Ewrûpayê dijîn divê dakevin qadan û faşîzma dewleta Tirk protesto bikin. Divê Efrîna a ku bajarê Arîn Mîrkan e, bi giyanê Kobanê xwedî lê were derketin. Divê hemû kolanên Ewrûpayê bibin qadên berxwedanê." ***anfkurdi.com***

Komeleya niviskarên kurd li Swed kongreya xwe li darxist

Komela Nivskararén Kurd iro 20.01.2018 li Swedé 22. Min kongra xwe ya salane li biblioteka kurdi Stockholm è pèkani. Kongré bi axaftina seroké Komelé Nezir Akat rézgirtin ji bo şehidén Kurdistanê destpêkir û rojeka ku hatibù amadekir ji aliyé diwané vé hat pejirandin. Paşé rapora xebaté ù ya aborì jì, ji aliyé berpirsé aborì Zinar Soran ve hat pêşkêş kir. Piştî niqaşên li ser raporan Komìta Karker ji berpirsyariyé hat azad kirin ù Komìta nù ya révebir hat hilbijartin. Komìta Karker ji Zinar Soran M. Ali Kut Pasa Uzun Hesené Meté Timùré Xelil Muradov Hamlet hatin hilbijartin. Kongré di dawiyé de balkişand ser érişén dewleta dagirker ya Tirk li diji Efriné ù zilm ù zordariya dewleta Irané. ***rojevakurd.com***

Hin ketîbeyên nêzîkî Tirkiyê bi navê Artêşa Azad dest bi êrîşa Efrînê kirin

Ajansa nûçeyên Anadolê ya Tirkiyê belav kiriye, ku Artêşa Azad, dest bi operasyona bejahî ya Efrînê kirine, berî wê yekê jî artêşa Tirkiyê, navçeyên derdora Efrînê

topbaran kir û îro hat ragihandin ku operasyona bejahî destpê kiriye. Duh jî serokê Tirkiyê Receb Tayip Erdogan, di heyama civîna xwe de li gel serkirdeyên partiya xwe (AKP)ê ragihand, ku operasyona Efrînê wê heya Minbic berdewam be.

Berpirsên pile bilind yên Tirkiyê bi awayekî berdewam tekez dikin, ku wan berî niha, her yek ji Amerîka û Rûsya li ser encamdana operasyonê haydar kirine. ***kurdistan24.net***

YPG amara qurbaniyê bombebarana Tirkiyê ragihand

Yekîneyên Parastina Gel (YPG) ragihand, di êrîşa îro ya artêsa Tirkiyê li ser Efrînê de 9 kes şehîd bûn û 13 kesên din jî birîndar bûn.

YPGê di daxuyaniyekê de ragihand, di encama bombebarana artêşa Tirkiyê û firokeyên şer de, 6 welatiyên sivîl û 3 şervanên YPGê şehîd bûn. Herwiha 13 welatiyên din jî birîndar bûn.

YPGê diyar kir jî, îro 20ê Çile de firokeyên şer ên Tirkiyê 10 navçeyên Efrînê yên sivîlan bombebaran kir.

Sererkaniya Tirkiye bi daxûyaniyekê ragihand ku "Îro demjimêr 17:00an Operasyona Efrînê bi nave "Operasy-

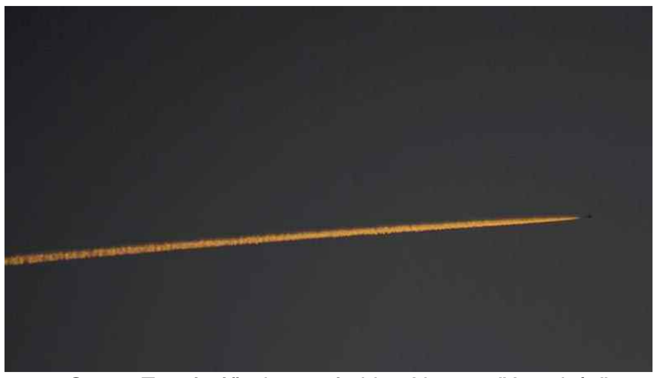

ona Şaxa Zeytûnê" dest pê kir. Ajansa "Anadolu" ya Tirkiyê aşkere kir, îro artêşa Tirkiyê 108 xal li Efrînê topbaran û bombebaran kirin. ***kurdistan24.net***

Rûsyayê hêzên xwe ji Efrînê vekişandin

Wezareta Berevaniyê ya Rûsyayê ragehand ku, piştî despêkirina operasyona Tirkiyê, leşkerên xwe yên li Efrînê vekişandine devereke din.

Îro, Şemiyê 20.1.2018 wezareta Berevaniyê ya

Rûsyayê daxuyaniyek belav kir, tê de ragehand ku, piştî destpêkirina operasyona dijî Efrînê û ji ber parastina leşkerên xwe li wî bajarî biryar dank u, leşkerên xwe vekişînin.

Îro, Sererkaniya Tirkiye bi daxûyaniyekê de ragihand ku "Îro demjimêr 17:00an Operasyona Efrînê bi navê "Operasyona Şaxa Zeytûnê" destpê kir.

Ligor çavkaniyên herêmî dengên teqînan li Efrînê hatine bihîstin. Firîna belafirên cengî liser esmanên Efrînê berdewam e. ***kurdistan24.net***

407:1.QXD 21.01.2018 14:02 Page 14

Багдад выделил 450 млрд. динаров на зарплаты госслужащих Курдистана

Центральный банк Ирака открыл банковский счет для региона Курдистан и разместил в нем 450 миллиардов динаров (приблизительно 380 миллионов долларов). Это следует из документа, о котором сообщает агентство "Rudaw".

В письме министерства финансов Ирака сказано, что счет был открыт "для региона Курдистан" 30 декабря 2017 года, и по состоянию на 3 января 2018 года на нем было 450 миллиардов динаров, переданных министерством финансов.

Согласно письму, переводы с этого счета может санкционировать только премьер-министр Ирака.

Источник в министерстве сообщил "Rudaw", что средства предназначены для "зарплат государственных служащих в Курдистане".

С конца декабря команды из Эрбиля и Багдада проверяют списки сотрудников министерств здравоохранения и образования Регионального правительства Курдистана (КРГ). В среду они опубликовали

совместную рекомендацию центральному правительству начать выплачивать месячные зарплаты двум министерствам КРГ, - образования и здравоохранения.

Как сообщил в среду министр здравоохранения КРГ Рекаут Хама Рашид, "в настоящее время в Багдаде работает комитет из министерств здравоохранения и образования. Прогресс достигнут, и мы ожидаем, что зарплаты министерства здравоохранения будут направлены [в Курдистан]".

Премьер-министр Ирака Хейдар аль-Абади заявил, что готов выплатить зарплаты государственных служащих КРГ, но только после проверки списков служащих Курдистана. ***kurdistan.ru***

Багдад может осудить пленных пешмерга

Ряд пропавших без вести членов курдских войск пешмерга, которые во время войны были захвачены в плен "Исламским государством" (ИГ), могут находится в руках иракских сил в Багдаде, и рискуют столкнуться с несправедливыми судебными процессами. Всего в течение трехлетней войны против ИГ пропало 62 военнослужащих курдских сил пешмерга. После освобождения Мосула из под контроля ИГ в прошлом году, по неподтвержденным данным, пленные пешмерга были найдены и арестованы иракской армией.

В четверг курдская представительница в парламенте Ирака Ашвак Джафф сообщила в интервью "BasNews", что по ее данным, некоторых из пленных пешмерга Багдад по ошибке обвинил в связях с ИГ.

Джафф сказала, что она уведомила министра юстиции Ирака об этой проблеме, и тот пообещал проследить за тем, чтобы Курдистан направил список пропавших без вести пешмерга для расследования.

Шахаван Абдулла, член Совета безопасности и обороны в иракском парламенте, опроверг сообщения о том, что пешмерга, захваченные ИГ, могут содержаться в тюрьмах Ирака. "В рядах иракской разведки, национальной безопасности и министерства обороны есть курды. Если бы эти новости были правдой, мы бы уже знали о местонахождении пленных пешмерга", сказал Абдулла.

Джабар Явар, начальник штаба министерства пешмерга, попросил семьи пленников подробно рассказать о своих близких, и передать их фотографии, для того, чтобы составить официальный запрос в иракское разведывательное управление. В среду он сказал: "Нет никаких официальных доказательств того, что пленные пешмерга содержатся в иракских тюрьмах и находятся под угрозой казни". ***kurdistan.ru***

Премьер-министр Курдистана приветствует недавние переговоры Эрбиля и Багдада

Премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани приветствовал недавние встречи между делегациями Эрбиля и Багдада, направленные на поиск входа из политического тупика между сторонами и нормализацию отношений.

Во время своей еженедельной пресс-конференции в среду, 17 января, премьер сказал, что этот шаг оценивается как положительный, и способный помочь Эрбилю и Багдаду разрешить свои споры на основе конституции Ирака.

По словам Барзани, встречи продолжатся, и обе стороны с оптимизмом оценивают их будущие результаты.

Курдский премьер также подтвердил, что его пригласили принять участие в конференции в Багдаде, но он может в это время выехать за границу для участия во Всемирном экономическом форуме, где также планирует встретиться с несколькими мировыми лидерами.

Что касается выхода из Регионального правительства Курдистана (КРГ) партии "Исламский союз Курдистана" (ИСК), Барзани сказал, что это решение не послужит ни народу Курдистана, ни единству курдских фракций. Барзани также заявил, что с прошлого месяца улучшились связи Эрбиля с соседними Ираном и Турцией. "Мы движемся в верном направлении нормализации отношений с Турцией и Ираном", - отметил он. ***kurdistan.ru***

Саудовская Аравия и Турция обеспокоены сближением Ирана с Ираком в нефтяной сфере

В декабре 2017 года Иран и Ирак подписали соглашение об обмене нефтью, а 14 января министр нефтяной промышленности Ирака Джаббар аль-Лаиби объявил, что Ирак начнет экспортировать нефть с северных месторождений Киркук в Иран до конца января. Как пишет Al-Monitor в статье Saudi Arabia, Turkey watch Iran-Iraq oil rapprochement warily, этот новый уровень ирано-иракского сотрудничества, который напоминает "Трубопровод дружбы" между Ираном, Ираком и Сирией, может помешать как Саудовской Аравии, так и Турции, учитывая разногласия по поводу тайной торговли нефтью между Турцией и Региональным правительством Курдистана (КРГ).

Саудовская Аравия понимает, что увеличившийся в 2017 году экспорт нефти из Ирака и Ирана может иметь последствия для экспортных монополий и власти королевства в рамках ОПЕК. Иракский план начать экспорт нефти с северных месторождений Киркука в Иран до конца января зависит от логистики. Как сообщает Reuters, соглашение, подписанное двумя членами ОПЕК, предусматривает, что Иран будет поставлять в южные порты Ирака очищенную нефть с такими же характеристиками и в тех же количествах, которую он получит из Киркука. Нефть из Киркука будет поставляться в автоцистернах на границу Керманшаха, где находится иранский нефтеперерабатывающий завод.

Стороны согласились на обмен только 60 000 баррелей нефти в день. Это на 25% ниже ожидаемой мощности трубопровода Иран-КРГ, о котором было заявлено в 2014 году, и намного меньше 90 000 баррелей в сутки, которые Багдад отправляет в турецкий Джейхан. Тем не менее этот шаг может оказаться значимым для обеих сторон и открыть путь для увеличения торговли нефтью.

Как сообщил министр нефтяной промышленности Ирана Бижан Зангане государственному информационному агентству IRIB на 173-м заседании ОПЕК, "хотя сделка по обмену нефтью считается небольшим контрактом в нефтяной отрасли, это стратегическое партнерство". Иранские власти также объявили о планах строительства трубопровода для транспортировки нефти из Киркука. Трубопровод может заменить существующий экспортный маршрут из Киркука через Турцию и Средиземное море по трубопроводу. Первоначально планировалось транспортировать нефть через Сирию до того, как страна погрузилась в войну.

Министерство нефтяной промышленности Ирана считает еще одним стратегическим шагом тот факт, что "Ирак, присоединившись к транзитным маршрутам Ирана, может расширить роль Ирана в качестве регионального энергетического узла и повысить экономические выгоды. Более тесные отношения между двумя странами, которые являются конкурентами на нефтяном рынке, увеличение экспорта нефти из Киркука, меньшая зависимость от Турции и поиск новых маршрутов для экспорта являются одним из положительных последствий этого соглашения для иракской стороны".

Еще одним признаком поддержки этой тенденции является запрет иракского парламента курдской инженерной фирме Kar Group работать на

нефтяных месторождениях Киркука. Более того, для Ирана сделка по обмену нефтью с Ираком представляет собой возможность уравновесить саудовско-иракские отношения, возобновленные в декабре после подписания Багдадом и Эр-Риядом 18 меморандумов о взаимопонимании.

Что касается Ирака, то сделка открывает новый торговый маршрут для северных месторождений и укрепляет позиции его перед Турцией по экспортным нефтяным маршрутам. Еще одно преимущество сделки состоит в том, что она снижает рейтинг Саудовской Аравии на рынке.

Турецкий порт Джейхан был экспортным пунктом для Киркука с 1977 года, несмотря на множество политических и технических сбоев. С 2013 года КРГ использовало порт, подключаясь к дублирующему трубопроводу Киркук-Джейхан на границе с Турцией без одобрения Багдада. После того как иракские вооруженные силы продвинулись на месторождения КРГ в октябре 2017 года, ожидалось, что добыча на месторождениях будет приостановлена. Тем не менее Анкара, вероятно, продолжает вести дела с КРГ. По данным Argus Media, КРГ попрежнему экспортирует в Джейхан около 320 000 баррелей нефти в сутки. Этот объем ниже на 40% по сравнению с обычными 550 000 баррелями в сутки до кризиса, вызванного референдумом о независимости.

В период растущей напряженности в отношениях между Саудовской Аравией и Ираном сближение и торговля в нефтяной сфере между Ираном и Ираком, безусловно, повлияет на отношения Эр-Рияда с Багдадом. И если сделка превратится в энергетическое сотрудничество, этого может быть достаточно для того, чтобы захватить рынок и бросить вызов позиции Саудовской Аравии как дефакто лидера ОПЕК и крупнейшего игрока на мировом нефтяном рынке.

В 2017 году Иран и Ирак приблизились к объемам экспорта нефти к Саудовской Аравии. Согласно данным Bloomberg по отслеживанию судов, в октябре 2017 года Ирак опередил Саудовскую Аравию как в экспорте в Соединенные Штаты, так и в экспорте в Индию. (Bloomberg отмечает, что средние иракские продажи в Индию в 2017 году составили 794 000 баррелей в сутки, по сравнению с 738 000 баррелей в сутки из Саудовской Аравии).

Иран также увеличил объем производства, удвоив свой экспорт. Например, иранский экспорт в Китай почти сравнялся с экспортом Саудовской Аравии. По данным Bloomberg, Саудовская Аравия отправляла 833 000 баррелей в сутки в Китай в сентябре 2017 года по сравнению с 600 000 баррелей в сутки из Ирана. Остается неясным, должны ли Турция или Саудовская Аравия паниковать из-за этой сделки по обмену нефтью. В конце концов, у Ирана и Ирака есть история предварительных инициатив в области сотрудничества, которые, в конечном счете, провалились (например "Трубопровод дружбы"). Однако если сделка в итоге превратится в более крупное стратегическое партнерство, то Анкаре и Эр-Рияду, возможно, придется начать готовиться к пересмотру своих собственных энергетических стратегий. ***kurdistan.ru***

Результат новых переговоров Эрбиля и Багдада: конституция Ирака превыше всего

Премьер-министр Ирака Хейдар аль-Абади и его курдский коллега Нечирван Барзани встретились в субботу в Багдаде, и договорились о разрешении споров между правительством Ирака и Региональным правительством Курдистана (КРГ) на основе иракской конституции. Об этом после встречи сообщил офис Абади.

Иракский премьер призвал создать комитеты взаимодействия между Эрбилем и Багдадом, и продолжить диалог, чтобы преодолеть разногласия между сторонами. Он также выступил за совместное администрирование аэропортов в регионе Курдистан.

В сопровождении своего заместителя Кубада Талабани и нескольких других высокопоставленных курдских чиновников Барзани прибыл в Багдад в субботу, 20 января. Завтра он планирует посетить Тегеран и провести там ряд встреч с высшими иранскими официальными лицами. ***kurdistan.ru***

Сирия: курды под огнем Турции у Африна, САА с помощью ВКС РФ продвинулась в Алеппо

Агентство новостей Al Masdar News сообщает о том, что командиры 4-й дивизии Сирийской арабской армии (САА) объявили о своей полной боевой готовности начать полномасштабное наступление против исламистов террористического объединения "Хайят Тахрир Аш-Шам", сформированного вокруг наиболее радикальной из группировок вооруженной оппозиции "Джебхат Ан-Нусры"*, в Восточной Гуте. Правительственные войска намереваются освободить город Хараста, являющийся одним из основных бастионов антиправительственного формирования. Согласно сообщениям некоторых источников, за последнее время в район населенного пункта было направлено большое количество подкреплений, в первую очередь из провинций Хама и Хомс.

Тем временем силы оппозиционных формирований и террористы "Исламского государства"*, дислоцирующиеся в районе лагеря для палестинских беженцев "Аль-Ярмук" к югу от Дамаска, возобновили бои в населенном пункте Ялда, который делят между собой практически пополам. Отмечается, что инициатором вооруженных столкновений вновь выступили ИГИЛовцы. В результате противостояния террористам удалось немного продвинуться вдоль по улице Хайфа, несмотря на упорное сопротивление со стороны исламистов "Тахрир Аш-Шам".

Провинция Алеппо

Боевики Сирийской свободной армии (ССА), поддерживающие турецкие войска на территории Алеппо, практически завершили подготовку к крупномасштабной военной операции против курдских Отрядов народной самообороны (YPG), передает информационное агентство Al Masdar News. Согласно сообщениям оппозиционных военных источников в социальных сетях, бои начнутся через несколько дней. По сведениям Twitter-канала (yasinaboraed), на границе кантона Африн сосредоточено более семи тысяч турецких солдат. В преддверии наступления силы Турции и "свободной армии" продолжают обстреливать опорные пункты курдских подразделений. Сообщается, что под огнем турок были уничтожены три позиции Демократических сил Сирии (SDF) вблизи деревни Аш-Шуюх. Также ракетному обстрелу подвергся населенный пункт Мараназ. В свою очередь, курды перебросили часть своих отрядов в район Африна, чтобы отразить готовящуюся атаку. Замминистра иностранных дел Сирии также заявил о том, что системы ПВО и войска Сирийской арабской армии (САА) готовы выступить против Турции, поскольку турецкое вторжение нарушает суверенитет САР.

Между тем на юге региона правительственная армия и союзные ей формирования продолжают наступать на позиции "Тахрир Аш-Шам", несмотря на плохие погодные условия. Как передает новостной портал Al Masdar News, под контроль войск САР перешли населенные пункты Кайтиль и Умм-Саласил. Напомним, незадолго до этого в данном районе работали российские ВКС.

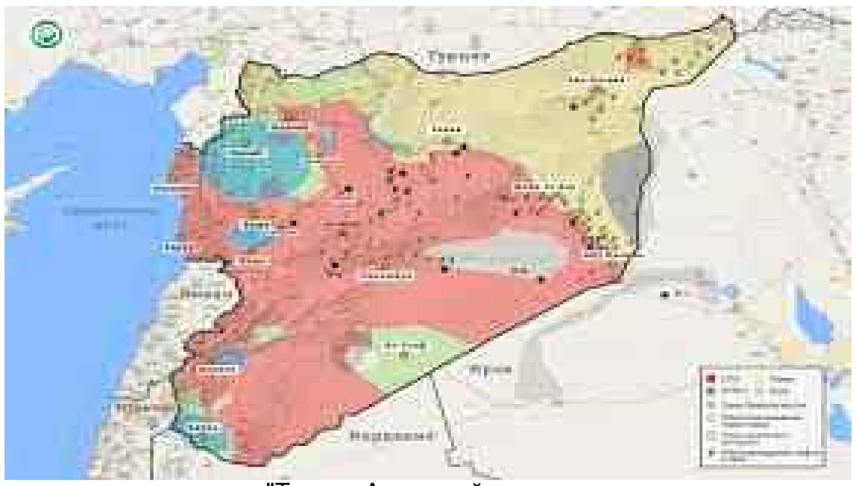

Провинция Дейр-эз-Зор

Военные источники в сети Twitter (deirtoday) и (ixwkir4exlq), связанные с террористической группировкой ИГИЛ*, утверждают, что боевикам "Исламского государства" удалось захватить в плен троих бойцов Сирийской демократической армии (SDF) в районе населенного пункта Хаджин. Также радикалы заявляют о том, что на северо-востоке провинции ИГИЛовцы застрелили двух курдских бойцов и ранили еще шестерых, несмотря на то, что после полудня в данном районе проводили боевые вылеты ВВС Великобритании. Тем не менее данная информация пока не получила подтверждения от курдских источников.

Провинция Идлиб

В силу того что активисты вооруженной оппозиции, а также медиа-портал "Исламского государства" "Аль-Амак" продолжают публиковать ложные сообщения о захвате города Синджар, сирийские журналисты выпустили видеоролик из населенного пункта, на котором ясно видно, что город по-прежнему находится под контролем армии САР. Более того, корреспондент сирийского информагентства сообщил о том, что на подступах к Синджару также не происходит никаких столкновений.

Между тем стало известно, что в ходе продолжающихся боев на юго-востоке провинции был ликвидирован один их высокопоставленных лидеров антиправительственного альянса "Хайят Тахрир Аш-Шам" Абу Хамза Аль-Масри, уроженец Египта. По данным информационного портала Al Masdar News, исламист был ликвидирован в результате артиллерийского обстрела Сирийской арабской армии (САА) по месту сбора полевых командиров "Джебхат Ан-Нусры". Сообщается, что Аль-Масри занимался преимущественно вербовкой новых боевиков и их подготовкой. До вступления в ряды "Тахрир Аш-Шам" боевик провел 16 лет в египетской тюрьме, а также участвовал в боевых действиях в Афганистане и Пакистане.

Премьер-министр Барзани посетит Тегеран

Премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани планирует посетить Тегеран и провести там ряд встреч.

По словам Генерального консульства Исламской Республики Иран в Эрбиле, курдский премьер-министр посетит Тегеран, чтобы встретиться с высокопоставленными должностными лицами страны. Запланированная дата визита - 21 января.

Поездка состоится после нескольких месяцев напряженности в отношениях между Эрбилем и Тегераном, возникшей после референдума о независимости Курдистана, прошедшего в сентябре прошлого года. ***kurdistan.ru***

ПСК выступает за отсрочку выборов в Курдистане

Высокопоставленный чиновник партии "Патриотический союз Курдистана" (ПСК) сообщил, что часть ведущих деятелей ПСК предпочитают перенос президентских и парламентских выборов в Иракском Курдистане.

"Мы как "Патриотический союз Курдистана" предпочли бы отложить выборы на более подходящее время с целью реорганизации партии на конгрессе", - сказал Рахбари Саид Карим, официальный представитель ПСК, в интервью "BasNews".

По его словам, внутри партии есть разные мнения относительно отсрочки выборов, но большинство выступает за перенос даты голосования.

В результате событий 16 октября – даты захвата Киркука про-иранскими и иракскими силами при пособничестве нескольких ведущих лидеров ПСК - в разных крыльях "Патриотического союза Курдистана" возросла внутренняя напряженность. По этой причине, одно из двух крыльев ПСК призывает к проведению конгресса по реорганизации партии до выборов в Курдистане. ***kurdistan.ru***

НАТО планирует усилить военную помощь Ираку

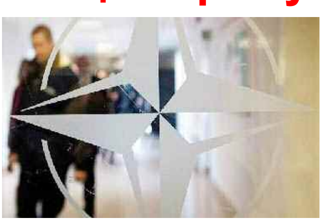

НАТО намерена усилить помощь Ираку в укреплении обороноспособности и обучении представителей силовых структур, этот вопрос будет обсуждаться министрами обороны в феврале, заявил в среду глава Военного комитета НАТО Петр Павел. "НАТО рассматривает возможность увеличения помощи, это будет обсуждаться министрами обороны в следующем месяце. Мы готовы предоставить больше помощи, основываясь на особых требованиях коалиции (под командованием США – ред.) и иракского правительства. Усилия будут сосредоточены на обучении, помощи и укреплении обороноспособности", — сказал Павел журналистам.

ДИПЛОМАТ

KÜRD DÎPLOMAT

№ 02 (407) 22-28 Января 2018-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Барзани: Курды не допустят арабизации курдских территорий

Курдский лидер Масуд Барзани осудил продолжающуюся арабизацию Киркука и других спорных курдских районов, проводимую иракскими группами ополченцев.

На встрече с несколькими представителями Саргарана, являющегося частью спорных областей, бывший президент Иракского Курдистана сказал, что курдский народ выступает против угроз своей Родине. Он напомнил, что курды завоевали всемирную репутацию мирной и терпимой нации, но они не потерпят никакого преследования.

Курдский лидер подчеркнул, что политические споры не должны влиять на мирное сосуществование разных национальностей или этнических групп.

Иракские шиитские ополченцы "Хашд аш-Шааби", тесно связанные с Ираном, обвиняются в преследовании курдского населения Киркука и нескольких других спорных курдских районов, а также в привлечении на эти территории арабов из других провинций и вытеснении коренного курдского населения. "Хашд аш-Шааби" и иракская армия атаковали курдские войска пешмерга в Киркуке 16 октября прошлого года. ***kurdistan.ru***

Премьер-министр Курдистана и посланник президента США обсудили переговоры Эрбиля и Багдада

Премьер-министр Регионального правительства Курдистана (КРГ) Нечирван Барзани в среду встретился с высокопоставленной делегацией США во главе с представителем президента США в международной антиисламистской коалиции Бреттом Макгерком, рассказав о последних переговорах

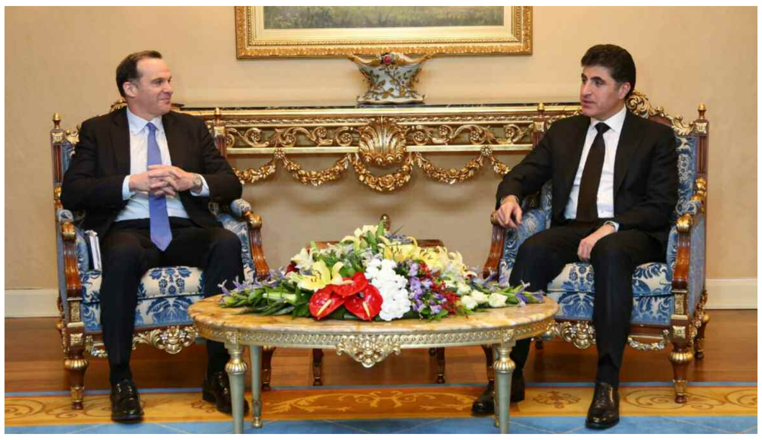

между Эрбилем и Багдадом. Делегация США подчеркнула важность недавнего диалога между КРГ и Багдадом, выразив надежду на то, что переговоры продолжатся до тех пор, пока не будет достигнуто прочное соглашение.

Представители США подтвердили свою поддержку политическому процессу в Курдистане и предстоящим парламентским и президентским выборам.

Премьер-министр Курдистана поблагодарил возглавляемую США коалицию за поддержку сил пешмерга в войне против "Исламского государства".

Он также сообщил, что КРГ выступает за проведение выборов в Курдистане вовремя, и поддерживает внутренние диалоги по этому вопросу. ***kurdistan.ru***

Парламент Турции оштрафовал курдского депутата за слово "Курдистан"

В качестве наказания за произнесение слова "Курдистан" во время сессии парламента Турции курдскому депутату Осману Байдемиру сократили треть его зарплаты. Как сказано в заявлении турецкого правительства, Байдемир был оштрафован за оскорбление "общего прошлого и истории турецкого народа". Байдемир - известный курдский политик из "Народно-демократической партии" (НДП). Во время парламентской сессии в декабре прошлого года по бюджетному законопроекту на 2018 год депутат спросил, выделило ли правительство какую-либо долю на сохранение, использование и совершенствование курдского языка и языков меньшинств.

"В этой стране живет 25 миллионов курдов. Говорить: "Есть [государственный] курдский телеканал, чего вы еще хотите?"

- значит использовать укоренившуюся версию ассимиляции", - сказал Байдемир. "Как у сына курдского народа, как у представителя Курдистана, у меня есть миссия. Я хочу, чтобы этот кров разделяли турки и курды. Если вы [продолжаете] исключать курдов, если вы считаете их несуществующими, если вы поместите их в тюрьмы, от этого потеряют все 80 миллионов [население Турции]", - сказал он.

Заместитель спикера парламента Турции Айсенур Бахчекапили из правящей "Партии справедливости и развития" (ПСР) спросила его, где находится Курдистан, о котором он говорит. В ответ Байдемир приложил ладонь к груди и сказал: "Здесь. Курдистан в этом самом месте, г-жа спикер. Курдистан прямо здесь". ***kurdistan.ru***

Багдад: Таможенные доходы вернутся в Курдистан

Пресс-служба премьер-министра Ирака заявила в четверг, что администрирование международных пограничных переходов Иракского Курдистана будет осуществляться совместными комитетами правительства Ирака и Регионального правительства Курдистана (КРГ). Кроме того, большая часть доходов вернется в Курдистан.

В официальном заявлении Саада Хадити, представителя офиса премьер-министра Абади, сказано, что "несмотря на то, что доходы от пограничных переходов Курдистана в отношении таможни являются ключевым вопросом, оспариваемым Эрбилем и Багдадом, и администрация будет [осуществлять-ся] совместными комитетами двух сторон, большая часть доходов вернется в провинции КРГ, где находятся границы, а курдские офицеры будут играть важную роль и нести ответственность за большинство таможенных пошлин". КРГ и федеральное правительство Ирака начали переговоры по пограничным переходам Курдистана, а также аэропортам.

Обе стороны с оптимизмом смотрят на результаты переговоров и возможность достижения прочного соглашения в ближайшем будущем. ***kurdistan.ru***

Россия возложила ответственность за кризис в Африне на США

Кризисная ситуация на северо-западе Сирии, где Турция начала операцию против курдов, сложилась из-за американских провокаций, заявили в Минобороны России.

Генштаб Турции в субботу объявил о начале операции "Оливковая ветвь" против формирований курдов в сирийском Африне. "Основными факторами, способствовавшими кризисному развитию ситуации в данной части Сирии, стали провокационные шаги США, направленные на обособление районов с преимущественно курдским населением", — говорится в сообщении.

В ведомстве добавили, что "крайне негативную реакцию Анкары вызвали заявления Вашингтона о создании в сопредельных с Турцией районах "пограничных сил" и другие действия американцев по развалу сирийской государственности и поддержке вооруженных группировок боевиков". ***kurdistan.ru***

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
İMTÎYAZ Û SERNIVÎSAR:
TAHÎR SÎLÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:
Ramiz Qərib,
Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:
Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnîsan: Bakû Az1040, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500